

IZ NASIH ENOT

Usposabljanje Bataljonske bojne skupine

ŠPORT V VOJSKI

Športnikom SV
dve olimpijski medalji

Marko Pišlar

EPIDEMIJA OKREPILA SOLIDARNOST

Epidemija covida-19 in ukrepi za njeno zaježitev so povzročili veliko ter nepopravljivo škodo v gospodarstvu in zdravstvenem ter vzgojno-izobraževalnem sistemu, prav tako so povečali socialno izolacijo v družbi in povzročili veliko psihološko stisko pri ljudeh. Dodatno breme je povzročil strah pred okužbo in izgubo zdravja, zaposlitve ter socialno-ekonomskega položaja. Okrepil se je tudi občutek negotovosti, nemoči in izgube nadzora, kar je za večino ljudi pomenilo dodaten stres.

Zdravstvena kriza je okrepila solidar-
nost, hkrati pa je terjala visok davek
na duševno zdravje ljudi vseh star-
ostnih skupin, zlasti pa bodo njene
največje posledice čutile prav najran-
ljivejše skupine, kot so otroci, mlado-
stniki in varovanci domov za starejše
občane. Te težave lahko postanejo v
prihodnosti še težje obvladljive.
Človekoljubne organizacije in števil-
ni prostovoljci so takoj priskočili na
pomoč ljudem v stiski, ki so ostali
osamljeni in prepuščeni samim sebi.
Pomagali so jim z dostavo hrane,
zdravil, higienskih in nujnih življenj-
skih potrebščin, drugi pa so ob stro-
kovni podpori zdravstvenega osebja
v bolnišnicah sodelovali pri osnovni
negi bolnikov s covidom-19.
V Sloveniji in tudi drugod po svetu
1. marca že tradicionalno praznu-
jemo dan civilne zaščite. Naj bo to
priložnost, da se spomnimo njene-
ga pomena pri varstvu pred naravni-
mi in drugimi nesrečami ter opo-
zorimo na nujnost sodelovanja za
zaščito človeka in njegovega okolja
ter se jim simbolično zahvalimo za
opravljeno delo.

8 NATONI MINISTRI O RAZMERAH NA UKRAJINSKO-RUSKI MEJI

V Bruslju zasedanje
obrambnih ministrov
zaveznitva

4 V KRIZI NE MANJKA SOLIDARNOSTI

Pogovor z generalno
sekretarko Rdečega križa
Slovenije Cvetko Tomin

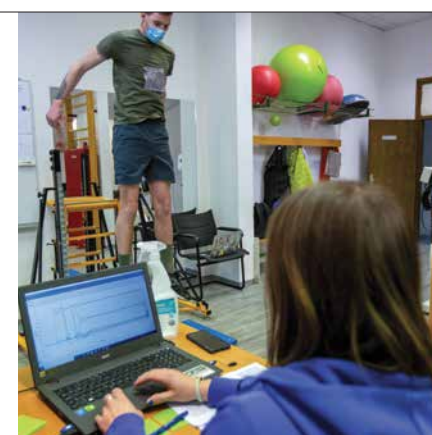
10 MÜNCHENSKA KONFERENCA O ODZIVANJU NA UKRAJINSKO KRIZO

Na konferenci tudi
predstavniki Slovenije

12 PRENOVA VOJAŠKIH OBJEKTOV SE JE ZAČELA

S posodobitvijo vojaške
infrastrukture sledijo
usmeritvam zelene obrambe

14 DVIG TELESNE IN BOJNE PRIPRAVLJENOSTI

Validacijsko testiranje
pripadnikov SV v laboratoriju
Fakultete za šport

11 O VARNOSTNIH RAZMERAH V UKRAJINI IN NA BALKANU

V Sloveniji na obisku
britanski obrambni minister
Ben Wallace

18 USPOSABLJANJE BATALJONSKE BOJNE SKUPINE

74. polk z usposabljanjem
ohranja pripravljenost
za delovanje

44 PRAZNIK VOJAŠKIH MORNARJEV

V Ankaranu
slovesnost od dnevu
430. mornariškega divizionu

V KRIZI NE MANJKA SOLIDARNOSTI

BESEDILO Jerneja Grmadnik

FOTO Bruno Toič

Največja in najstarejša humanitarna organizacija na Slovenskem Rdeči križ Slovenije deluje na več področjih, med katerimi so humanitarna in socialna dejavnost na državni in lokalni ravni, promocija prve pomoči in usposabljanje iz nje, pripravljenost in ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah, služba za poizvedovanje in združevanje družinskih vezi, osveščanje o humanitarnih vrednotah ter krvodajalska dejavnost. Enote Rdečega križa Slovenije so tudi del sil za zaščito in reševanje. Danes pod njegovim okriljem deluje več kot 10.000 prostovoljcev. Njihova pomoč je bila v dveh letih največje zdravstvene krize zaradi epidemije covid-19 za prebivalstvo nepogrešljiva. Z generalno sekretarko Rdečega križa Slovenije Cvetko Tomin smo se pogovarjali o organizaciji dela v izrednih razmerah in številnih dejavnostih prostovoljcev ter izzivih, s katerimi se spoprijemajo. Generalna sekretarka je izpostavila, da solidarnosti v družbi tudi v tej krizi ni manjkalo.

? MINEVATA DVE LETI OD POJAVA NOVEGA KORONAVIRUSA. RDEČI KRIŽ SLOVENIJE JE BIL V OBLADOVANJE IN BLAŽENJE POSLEDIC EPIDEMIJE VKLJUČEN ŽE OD ZAČETKA. KAKO STE BILI VPETI V POMOČ DRŽAVI IN PREBIVALSTVU?

Že pred pojavom koronavirusa v Sloveniji smo spremljali dogajanje v sosednjih državah. Kot del velike mednarodne organizacije imamo vzpostavljene interne načine obveščanja, zato smo bili seznanjeni z razmerami drugod. Pripravljali smo se z našimi silami v sistemu zaščite in reševanja ter na drugi strani z organiziranjem humanitarne in socialne dejavnosti. Z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje smo pripravili navodila za preprečevanje okužb in v vsako gospodinjstvo dostavili zloženko, ki smo jo tudi prevedli v več tujih jezikov, vključno z romskim. Izvajali smo različne dejavnosti na terenu zaradi osveščanja in nato blaženja posledic epidemije. Organizacija se je morala glede na razmere nenehno prilagajati različnim potrebam po pomoči. Še posebej ob zaprtju družbenega življenja so naši prostovoljci pomagali ljudem, ki zaradi ukrepov niso mogli poskrbeti zase, in sicer so jim pomagali dostaviti zdravila ter pri gospodinjstvih in drugih opravilih. Pokazalo se je, da je veliko ljudi samih in da potrebujejo različne oblike pomoči. Veliko je bilo tudi psihičnih stisk. Naši prostovoljci so poskusili zmanjševati stigmo in blažiti strahove. Omogočili smo zdravstveno oskrbo brezdomnim osebam, poskrbeli za varstvo otrok, pomagali smo zagotoviti računalnike za šolanje na daljavo in pomoč pri njihovi uporabi. V okviru sistema zaščite in reševanja je bila neprecenljiva pomoč bolničarjev Rdečega križa zdravstvenim in socialnovarstvenim ustanovam.

? KAKO JE BILA PONUJENA IN ORGANIZIRANA POMOČ IN KOLIKO BOLNIČARJEV RDEČEGA KRIŽA JE SODELOVALO?

Zakonska aktivacija prostovoljcev iz sistema zaščite, reševanja in pomoči, torej bolničarjev, izhaja iz vladnega sklepa in odredbe poveljnika Civilne zaščite Republike Slovenije. Njihovo delo smo v sodelovanju z regijskimi koordinatorji usmerjali s sedeža Rdečega križa Slovenije glede na zaprosila in glede na zmožnosti. Naši prostovoljci bolničarji izhajajo iz območnih združenj. Ta jih usposablja in nato postanejo del državnih enot Civilne zaščite. Trenutno imamo 660 bolničarjev. Vključevanje bolničarjev v epidemijo v takem obsegu se je zgodilo prvič v zgodovini Rdečega križa Slovenije. Ob tem je treba poudariti, da se bolničarji usposablja za hitro intervencijo ob nesrečah do prihoda nujne medicinske pomoči, in ne za razmere, v katerih smo se znašli. Vendar smo ponosni, da nam je uspelo bolničarje dodatno pripraviti. Izvedli smo hitre tečaje za vodje in namestnike vodij bolničarjev območnih združenj, ki so nato znanje prenašali na člane svojih ekip. V prvem valu smo mobilizirali 261 bolničarjev, v drugem valu pa je šlo za specifično delo v covidnih bolnišnicah in v domovih za starejše, v kar je bilo vključenih 150 bolničarjev, pri čemer so morali sami presoditi, ali delo lahko opravljajo. V zadnjem jesensko-zimskem valu je bila mobilizacija bolj prilagojena. Na trinajstih lokacijah, tako v bolnišnicah kot domovih starejših občanov, je delalo 110 bolničarjev iz 24 območnih združenj Rdečega križa, ki so med novembrom 2021 in sredino februarja opravili okoli 6000 ur prostovoljnega dela. Bolničarji

Pogovor z generalno sekretarko

Rdečega križa Slovenije

CVETKO TOMIN

so delali v stresnih razmerah, v katerih so se pogostokrat srečali s smrtjo, zato smo jim, da bi se izognili dolgoročnejšim stiskam, priskrbeli tudi ustrezno psihosocialno podporo. To je omogočila specializirana enota za psihosocialno podporo Civilne zaščite.

❓ KAKO LAHKO POSAMEZNIKI POSTANEJO BOLNIČARJI?

Za bolničarja se lahko kandidati prijavijo pri starosti 15 let, zato že v osnovnih šolah predstavljamo pomen prve pomoči in vzgajamo kader, da nato v srednjih šolah mladi stopijo v naše vrste. Tečaj traja 45 ur, izmed teh je 17 ur teoretičnega in 28 ur praktičnega znanja, pred tem pa je obvezno treba opraviti še deseturni spletni uvajalni tečaj o poznavanju sistema zaščite in reševanje, da kandidati dobijo vpogled v to področje. Na tečaju dobijo bodoči bolničarji znanje o prvi pomoči, triaži, oskrbi poškodovanih in obolelih, delu v ekipah prve pomoči in podobno. Po uspešno opravljenem izpitu prejmejo potrdilo z nazivom bolničar, ki velja pet let. Nekoč je ta izkaznica veljala nedoločen čas, vendar če znanja ne obnavljajo, to ni dovolj kakovostno in povrne se strah. To je tudi prvi razlog, zakaj nekdo ne da prve pomoči ob nesreči. Bolničarji postanejo tudi del državnih enot Civilne zaščite. Pri 16. letih se v evidence vpišejo s soglasjem staršev, sicer ob polnoletnosti. Naši bolničarji so posebna skupina ljudi z velikim srcem in motivacijo, ki žrtvujejo svoj prosti čas za usposabljanje izključno za pomoč sočloveku. Tudi med epidemijo so bili vedno pripravljeni priskočiti na pomoč. Povratne informacije o njihovem delu iz zdravstvenih ustanov in domov za starejše občane so bile izjemno pozitivne.

❓ KAKO JE MED EPIDEMIJO POTEKALO SODELOVANJE S CIVILNO ZAŠČITO?

Kot generalna sekretarka sem tudi članica republiškega štaba Civilne zaščite. Ta se sicer med epidemijo ni velikokrat sestal, temveč je delo potekalo po poveljniški liniji. Tudi poveljnik je imel svoj štab za podporo, s katerim smo se dnevno usklajevali, prav tako z Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ki je na svojih izpostavah usklajevala dejavnosti na nekem območju. Ocenjujem, da smo zelo dobro sodelovali.

Civilna zaščita je bila najpomembnejša predvsem pri logističnem delu in pri zagotavljanju pomoči v obliki osebne varovalne opreme za bolničarje.

❓ RDEČI KRIŽ SLOVENIJE JE ZVEZA ZDRUŽENJ S 56 OBMOČNIMI ZDRUŽENJI. KAKO STE DELO PRILAGODILI RAZMERAM?

Prilagajanje in lokalno delovanje sta moč naše organizacije. Že pred razglasitvijo epidemije smo na sedežu ustanovili koordinacijsko skupino, ki je imela nalogo, da interpretira vse relevantne podatke za delo naših območnih združenj. Tako smo poskrbeli za zagotavljanje strokovnih in normativnih podlag za izvedbo različnih dejavnosti na lokalni ravni. Zelo pomembno je bilo, da smo si prakse in ideje, ki so se pokazale kot dobre v nekem okolju, hitro izmenjevali in jih vključili v svoje delo.

❓ EPIDEMIJA COVIDA-19 NI POVZROČILA LE ZDRAVSTVENE, TEMVEČ TUDI HUMANITARNO KRIZO V SLOVENIJI. ZA KOLIKO SE JE V TEH DVEH LETIH POVEČALO ŠTEVILO PROSILCEV POMOČI?

Podrobne analize še potekajo, vendar ocenjujemo, da se je potreba po pomoči povečala za približno deset odstotkov. Država je s sprejetjem nekaterih ukrepov omejila socialne in druge stiske, imamo pa vseeno povečano število prosilcev za pomoč predvsem v enostarševskih družinah in tudi v družinah, v katerih sta oba izmed staršev zaposlena, vendar z minimalnimi prihodki ne zmorejo skozi mesec. Trenutno se zelo dražijo hrana in energenti, zato se bojimo nove krize. Več je tudi prošenj za plačilo položnic. Izpostavila pa bi, da so stiske tako materialne kot nematerialne. Pomembna je tudi skrb za opolnomočenje ljudi, za osamljene in ostarele, in tudi na tem področju bo treba še veliko narediti.

❓ NA RDEČEM KRIŽU STE VEČKRAT IZPOSTAVILI DAVEK EPIDEMIJE NA DUŠEVNI RAVNI. KAKO STE SE ODZVALI NA TO?

Območno združenje Ljubljana je bilo tisto, ki se je povežalo s krovno zvezo za psihoterapijo in uvedlo posebno telefonsko številko za brezplačno psihosocialno podporo. Rdeči križ je sodeloval tudi v operativni skupini, ki jo je vodil Nacionalni inštitut za javno zdravje in je kot eno izmed dobrih praks vzpostavila telefonsko številko za pogovore. Število telefonskih klicev se je močno povečalo tudi na navadne številke naših območnih združenj. Zaposleni so veliko časa namenili pogovorom z ljudmi in pri tem blažili njihove stiske. Prav gotovo moramo v prihodnosti še izboljšati sistem psihosocialne podpore.

❓ OB VAŠEM DELU PREPOZNAVATE TUDI SISTEMSKE TEŽAVE V DRUŽBI. KOLIKO MOŽNOSTI IMATE, DA SE VKLJUČUJETE V NJIHOVO REŠEVANJE?

Naša organizacija deluje v dobro ljudi. Dobro poznamo razmere na terenu in menimo, da bi vključevanje Rdečega križa in preostale civilne družbe pri oblikovanju politik bistveno prispevalo k učinkovitejšim sistemskim rešitvam v naši družbi. V zadnjem času se veliko pogovarjamo predvsem z Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje, s katero sodelujemo na sistemskem področju, okrepili smo tudi dialog z Ministrstvom za zdravje in upamo, da bo tega v prihodnosti še več. Če se bodo v pripravo sistemskih rešitev vključevali tisti, ki poznajo težave ljudi, bodo rešitve veliko bolj kredibilne in bodo imele pozitivnejše učinke.

❓ SRCE ORGANIZACIJE SO NJENI PROSTOVOLJCI. KOLIKO JE BILO SOLIDARNOSTI MED EPIDEMIJO?

Ljudje v izrednih razmerah še bolj odprejo srca in zaznavali smo še večjo solidarnost. Nismo imeli težav s številom prostovoljcev. Ravno nasprotno, bilo je veliko na novo prijavljenih, vendar vseh v zelo kratkem času nismo mogli zadostno usposobiti oziroma jim posredovali znanje, da bi jih še bolj

“

Ljudje
v izrednih
razmerah še
bolj odprejo
srca in
zaznavali
smo še večjo
solidarnost.

vključili v naše delo. Danes imamo aktivnih približno 10.000 prostovoljcev. Le v drugem valu smo objavili poziv in v zelo kratkem času pridobili 700 prijav. Veliko je bilo mladih z različnim znanjem, v katerih vidimo še ogromno potenciala, kako jih vključevati v našo organizacijo. Zakon o prostovoljstvu nas obvezuje k spoštovanju in uresničevanju nekaterih zavez, kot sta usposabljanje in poznavanje kodeksa, prostovoljci morajo podpisati pogodbe. Razmišljamo, kako v prihodnosti na novo prijavljene še hitreje vključiti v naše delo.

❓ RDEČI KRIŽ SLOVENIJE JE TUDI DEL MEDNARODNE FEDERACIJE DRUŠTEV RDEČEGA KRIŽA IN RDEČEGA POLMESECA. KOLIKO JE BILO V TEM ČASU ČEZMEJNEGA SODELOVANJA IN KATERE MEDNARODNE DEJAVNOSTI BI IZPOSTAVILI?

Čeprav smo po kadru in zmogljivostih med manjšimi, smo zelo intenzivno vpeti v mednarodne dejavnosti. Krovna zveza združuje 192 organizacij in tudi med to epidemijo se je pokazalo, kako močni smo, saj smo si nenehno izmenjevali znanje in dobre prakse. Smo velika družina in pomoč ne pozna meja. Tudi ob potresu na Hrvaškem smo bili med prvimi, ki smo nakazali pomoč hrvaškim kolegom. Sodelovanje je tesno in vemo, da bi tudi mi ob nesreči prejeli pomoč od drugod. Omenila bi še dejavnosti ob predsedovanju Svetu Evropske unije. Bili smo namreč aktivni pri razgovorih o dolgotrajni oskrbi in migracijski politiki. V okviru ravnanj ob naravnih in drugih nesrečah pa smo sodelovali z bolničarji in nastanitvenimi enotami Rdečega križa Slovenije na veliki mednarodni evropski reševalni vaji ob potresu SIQUAKE 2020.

❓ GENERALNA SEKRETARKA RDEČEGA KRIŽA STE OD LETA 2019, TAKO REKOČ PRED EPIDEMIJO. KATERE IZZIVE BI IZPOSTAVILI V ČASU NASTOPA VAŠE FUNKCIJE IN KAKŠNA SO VAŠA PRIZADEVANJA V PRIHODNOSTI?

Imam dolgoletne izkušnje iz sistema zaščite in reševanja, zato sem se z izzivi ob epidemiji hitro uspešno spoprijela. Poseben izziv pa je bil, da se s trenutnimi zmogljivostmi nismo mogli še bolj kakovostno odzvati in da smo morali več nujnih stvari za izboljšanje in krepitev te organizacije postaviti na stranski tir ter se popolnoma posvetiti odzivu in zahtevam po pomoči. Na sedežu nas 15 zaposlenih že dve leti dela v izrednih razmerah, prav tako nam ni uspelo izkoristiti dopustov, vendar vemo, da je naše prvo poslanstvo pomoč. Delujemo pod geslom Skupaj smo neustavljivi. Za učinkovito pomoč je treba imeti močno organizacijo, zato bomo tudi v prihodnosti krepili svoje organizacijske zmogljivosti, da bomo poskrbeli za naše prostovoljce ter jim zagotavljali razmere za varno in učinkovito delo. Želimo si še večje prepoznavnosti v javnosti, da smo pomočnik ne le oblastem, temveč predvsem človeku v stiski. V treh letih dela na Rdečem križu Slovenije sem zelo ponosna na številne prostovoljce in nešteto dobrih zgodb ter na prepoznavanje našega dela in dela vseh prostovoljcev v družbi.

NATOVIMINISTRI O RAZMERAH NA RUSKO- UKRAJINSKI MEJI

BESEDILO Marko Pišlar, Nato in SSK
FOTO Nato

Minister za obrambo mag. Matej Tonin se je v sredo in četrtek, 16. in 17. februarja, v Bruslju udeležil zasedanja obrambnih ministrov zveze Nato. V ospredju razprav so bile razmere na rusko-ukrajinski meji. Srečanje je bilo namenjeno tudi pripravam na prihodnji vrh zavezništva, ki bo junija v Madridu. Minister Tonin se je srečal še z obrambno ministrico Severne Makedonije Slavjanko Petrovsko in sekretarjem za obrambo Združenih držav Amerike Lloydom J. Austinom.

VARNOST V EVROPI, DELITEV NALOG IN OBLIKOVANJE STRATEŠKEGA KONCEPTA ZAVEZNIŠTVA

Prvi dan srečanja se je začel z zasedanjem Skupine za jedrsko načrtovanje. Nato je v okviru Severnoatlantskega sveta sledila razprava, ki je bila osredotočena predvsem na varnostne razmere v Evropi ter njihove vplive na evropsko in transatlantsko varnost. Obrambni ministri so razpravljali o delitvi nalog, zagotavljanju virov in oblikovanju naslednjega strateškega koncepta Nata. V zavezništvu nadaljujejo močna diplomatska prizadevanja za iskanje politične rešitve za krizo, ki jo je sprožilo kopičenje ruskih sil v bližini ukrajinske meje. »Kljub napovedim Moskve, da bo Rusija zmanjšala navzočnost na tem območju, v Natu niso opazili znakov umika ali deeskalacije,« je po zasedanju poudaril generalni sekretar zavezništva Jens Stoltenberg in dodal, da pozivajo Rusijo, naj naredi, kar pravi, in umakne svoje enote z ukrajinskih meja. To bo po njegovih besedah prvi korak k mirni politični rešitvi. Minister za obrambo Republike Slovenije mag. Matej Tonin pa je v svojem nagovoru izpostavil, da je cena vojne preprosto previsoka. Dodal je, da moramo narediti vse za vzdrževanje dialoga. V zavezništvu si morajo še naprej prizadevati za krepitev odpornosti in odvrčanje agresije. V nadaljevanju je poudaril, da razmere v Ukrajini že močno vplivajo na

Zasedanja se je udeležil tudi slovenski obrambni minister Tonin.

tamkajšnje gospodarstvo. Država je že zaprosila za vojaško in ekonomsko pomoč. Minister Tonin je zagotovil, da se bodo odzvali na njihove prošnje, saj bo Slovenija zagotovila tehnično pomoč, kot so poljske premične kuhinje in ogrevani šotori, čez mehanizem Evropske unije za civilno zaščito pa bodo pomagali tudi s spalnimi vrečami, škornji ter električnimi agregati, in sicer v skupni vrednosti 62.000 evrov.

SLOVENIJA LAHKO V PRIHODNOSTI ŠE VEČ PRISPEVA NA MISIJI OKREPLJENA PREDNJA PRISOTNOST

Minister Tonin je povedal, da Slovenija na vzhodnih mejah zavezništva sodeluje na misiji Okrepljena prednja prisotnost v Latviji, in sicer s 50 pripadniki Slovenske vojske. Znotraj slovenskega kontingenta delujejo tudi pripadniki črnogorske vojske, poleti pa se bodo pridružili še pripadniki vojske Severne Makedonije. Minister Tonin je ob tem izrazil pripravljenost, da se v prihodnosti skladno z možnostmi okrepi tudi slovenski prispevek v to Natovo operacijo. Drugi dan zasedanja so razprave potekale ob udeležbi partnerjev zveze Nato. Najprej so se udeleženci srečali s predstavniki Ukrajine in Gruzije, s katerimi so se pogovarjali predvsem o varnostnih razmerah v regiji in medsebojnem sodelovanju. Srečanje Natovih obrambnih ministrov v Bruslju pa se je končalo z zasedanjem ob prisotnosti predstavnikov Finske in Švedske ter visokega predstavnika Evropske unije za zunanjo in varnostno politiko Josepa Borrella na temo sodelovanja med Natom ter Evropsko unijo.

Z MAKEDONSKO OBRAMBNO MINISTRICO IN AMERIŠKIM OBRAMBNIM SEKRETARJEM O SODELOVANJU IN SKUPNIH PROJEKTIH

Minister Tonin se je ob robu ministrskega zasedanja srečal z obrambno ministrico Severne Makedonije Slavjanko Petrovsko in sekretarjem za obrambo Združenih držav Amerike Lloydom J. Austinom. Minister Tonin je makedonski kolegi najprej čestital ob prevzemu funkcije in ji zaželel dobro delo še naprej. Sogovornika sta se strinjala, da je treba nadaljevati dvostransko sodelovanje med državama in uresničiti zastavljene projekte. Mednje med drugim spada donacija Severne Makedonije, ki bo v kratkem na ogled v Parku vojaške zgodovine Pivka. Severna Makedonija je Sloveniji donirala protiletalski top Flak 38, ki ga bosta ministra ob prvem obisku makedonske obrambne ministrice v Sloveniji predala v uporabo muzeju. Minister Tonin je poudaril, da se veseli tudi sodelovanja med državami na misiji v Latviji, na kateri se bodo slovensko-črnogorskemu kontingentu poleti pridružili še makedonski vojaki. Govorila sta še o vzpostavitvi programa Berovo, ki predvideva usposabljanje makedonskih gasilcev v Sloveniji. Ob tem sta izrazila namero, da bi program zaživel čim prej. Srečanje z obrambnim sekretarjem Združenih držav Amerike Lloydom J. Austinom pa je bilo namenjeno razpravam o razmerah v Ukrajini in na Zahodnem Balkanu, o sodelovanju pri posodabljanju ter o vlaganjih v Slovensko vojsko. Minister Tonin je ameriškega kolega opozoril na pomen zaostrovanja razmer tudi na Zahodnem Balkanu. »Ob napetostih v Ukrajini je Zahodni Balkan nekoliko v senci, vendar ne smemo pozabiti na tamkajšnje varnostne razmere,« je izpostavil slovenski obrambni minister in poudaril angažiranost Slovenije pri ohranjanju stabilnosti v tej regiji. Izrazil je interes, da bi pri zagotavljanju varnosti na Zahodnem Balkanu še intenzivneje sodelovali z Združenimi državami Amerike. Pogovarjala sta se tudi o posodabljanju Slovenske vojske in možnostih za sodelovanje, zlasti pri vzdrževanju vojaške opreme, ki jo v uporabo uvajajo Slovenska vojska in nekatere druge zaveznice v regiji. »Tak pristop bi bil za vse cenejši in bi omogočal izmenjavo izkušenj pri uvajanju ter uporabi opreme,« je povedal minister Tonin.

MÜNCHENSKA KONFERENCA O ODZIVANJU NA UKRAJINSKO KRIZO

BESEDILO STA, SSK in Marko Pišlar
FOTO Nato

V Münchnu je od 18. do 20. februarja potekala tradicionalna 58. münchenška varnostna konferenca, ki je vodilni svetovni forum o globalni varnostni politiki. Konference so se udeležili več kot 30 voditeljev držav in vlad ter visoki predstavniki iz več mednarodnih organizacij. V ospredju razprav so bile predvsem zaostrene varnostne razmere na rusko-ukrajinski meji.

Osrednje teme konference so bile povezane s trenutnimi političnimi in varnostnimi izzivi v Evropi ter po svetu. Udeleženci so med drugim razpravljali o aktualnih temah, povezanih z Evropsko unijo in Severnoatlantskim zavezništvom, trenutnih krizah in konfliktih ter regionalnih varnostnih in globalnih varnostnih izzivih, zlasti v povezavi z zaostrenimi razmerami na rusko-ukrajinski meji. Nemški kancler Olaf Scholz je Rusijo pozval k pogajanju, pri katerih pa razlikuje med nesprejemljivimi zahtevami in legitimnimi varnostnimi interesi. Ponovil je, da je Nemčija največja donatorica finančne pomoči Ukrajini in da ji bo pomagala tudi v prihodnosti. Nemški kancler je pozval k okrepljenim prizadevanjem za vključitev Zahodnega Balkana v Evropsko unijo. Predsednica

Evropske komisije Ursula von der Leyen pa je opozorila, da Rusija z napadom na Ukrajino tvega svojo prihodnost. Obljubila je močan paket gospodarskih sankcij ob morebitni agresiji, prav tako je obtožila Rusijo, da v povezavi z Ukrajino krši temeljna načela Ustanovne listine Združenih narodov. Generalni sekretar Nata Jens Stoltenberg je povedal, da zavezništvo še vedno ni prejelo verodostojnih podatkov o umiku ruskih sil z območja ob meji z Ukrajino. Ravno nasprotno, Rusija naj bi še naprej krepila svoje vojaške sile. Razložil je, da si v Natu naprej prizadevajo za pot diplomacije, obenem pa je zavezništvo pripravljeno sprejeti vse nujne ukrepe za zaščito in obrambo zveznikov.

Na povabilo predsedujočega varnostni konferenci Wolfganga Ischingerja se je dogodka udeležila tudi slovenska delegacija, v kateri sta bila poleg predsednika države Boruta Pahorja še minister za zunanje zadeve dr. Anže Logar in obrambni minister mag. Matej Tonin. Minister Tonin je ob robu konference povedal, da se je po srečanju Natovih obrambnih ministrov in tudi po varnostni konferenci v Münchnu pokazalo, da je naša največja moč prav v enotnosti. »Najpomembnejše je, da se lahko hitro uskladimo in odzovemo. Ob morebitnem zaostrovanju razmer imamo pripravljene načrte za sankcije,« je o razmerah v ukrajinski krizi povedal minister in dodal, da več agresije pomeni več zavezniških vojakov na vzhodnih mejah zveze Nato. Poudaril je še, da rusko stopnjevanje napetosti pomeni veliko gospodarsko škodo za Ukrajino. »Zaveznice bomo Ukrajini pomagale, da bo zdržala ta pritisk,« je pojasnil in napovedal, da bo Slovenija državi pomagala z materialno pomočjo. Münchenška varnostna konferenca je bila tudi priložnost za številna dvostranska srečanja. Minister Tonin je imel pogovore s številnimi sogovorniki, v bavarski prestolnici se je sestal tudi z državno sekretarko na nemškem obrambnem ministrstvu Sientje Möller, s katero sta podrobneje pregledala možnosti za izboljšanje sodelovanja na obrambno-vojaškem področju.

Generalni sekretar Nata se je srečal s podpredsednico ZDA.

O VARNOSTNIH RAZMERAH V UKRAJINI IN NA BALKANU

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

Na povabilo slovenskega ministra za obrambo mag. Mateja Tonina je bil v sredo, 2. februarja, na uradnem obisku v Sloveniji minister za obrambo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske Ben Wallace. Ministra sta govorila o dvostranskem sodelovanju na obrambno-vojaškem področju in trenutnih mednarodnih varnostnih izzivih.

Pomemben del razprave je bil namenjen varnostnim razmeram na ukrajinsko-ruski meji, ki ostajajo napete in negotove. Sogovornika sta podprla prizadevanja za iskanje rešitev v podporo ozemeljski celovitosti Ukrajine po diplomatski poti in enoten odziv mednarodne skupnosti. »Pomembno je v okviru Nata poslati jasno in nedvoumno sporočilo ruskemu predsedniku Vladimirju Putinu, da je cena vojne preprosto previsoka,« je poudaril minister Tonin ter dodal, da bi agresivno ravnanje Rusije posledično pomenilo še več zavezniških vojakov ob njenih mejah. Slovenija se bo kot kredibilna članica konstruktivno vključila v Natove razprave o prihodnji odvračalni in obrambni držbi. Slovenska vojska že deluje v okviru Natove misije Okrepljena prednja prisotnost v Latviji, v Ukrajino pa za zdaj ne namerava pošiljati dodatne vojaške pomoči, saj je ta država v zadnjem obdobju že dobila precej vojaške pomoči iz zahodnih držav. Tudi britanski obrambni minister je opozoril na grožnjo, ki jo Rusija predstavlja za Ukrajino, in dodal, da so strogi ukrepi pomembni, da se z dialogom doseže deeskalacija.

Glede razmer na Zahodnem Balkanu sta si bila ministra enotna, da kljub veliki pozornosti mednarodne skupnosti na razmere v Ukrajini ne smemo pozabiti na varnostne razmere na Zahodnem Balkanu, še zlasti v Bosni in

Minister Tonin je britanskega kolega sprejel z vojaškimi častmi.

Hercegovini. Da je ta regija visoko na seznamu prednostnih nalog obrambne politike obeh držav, je izpostavil tudi obrambni minister Wallace. Ker so varnostne razmere na Zahodnem Balkanu krhke in nepredvidljive, je Slovenija že okrepila svojo vojaško prisotnost v Bosni in Hercegovini. Minister Tonin je povedal, da je treba podpreti prizadevanja Evropske unije in Združenih držav Amerike v iskanju rešitve, saj bi v nasprotnem primeru to izkoristile nekatere druge države, kot so Rusija, Kitajska in Turčija. Velika Britanija je pomembna strateška partnerica Slovenije tudi na obrambno-vojaškem področju, v okviru katerega državi že več let na različnih področjih in ravneh uspešno ter intenzivno sodelujeta. Ministra sta se zavzela za krepitev dvostranskega sodelovanja med državama, zlasti pri obrambni industriji in na mednarodnih vojaških vajah, kot je vsakoletna vaja Triglavska zvezda (angl. Triglav Star) v Sloveniji. Na vaji izvajajo pripadniki Slovenske vojske aktivnosti v sodelovanju s pripadniki britanskih in ameriških oboroženih sil. Letošnja vaja bo potekala v okviru osrednje vojaške vaje Slovenske vojske Preskok 2022 in bo namenjena usposabljanju iz gorskega bojevanja. Ministra sta se zavzela tudi za krepitev sodelovanja v okviru vojaškega šolstva in izobraževanja kontrolorjev združenih ognjev ter za sodelovanje v Natovem centru odličnosti za gorsko bojevanje v Sloveniji. V pogovorih sta izmenjala tudi izkušnje in stališča glede nakupa srednjih kolesnih oklepnih vozil 8 x 8 Boxer. Britanski obrambni minister Wallace je poudaril, da gre za zelo dobra vozila, ki bodo uspešno varovala pripadnike obeh vojsk in zagotavljala povezljivost z zavezniki. Vozila že uporabljajo vojske Avstralije, Nemčije, Litve in Nizozemske. Kot možnost nadaljnje krepitve sodelovanja med vojskama obeh držav sta izpostavila tudi skupna usposabljanja pri uvajanju teh vozil v operativno uporabo.

PRENOVA VOJAŠKIH OBJEKTOV SE JE ZAČELA

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Brane Petrovič

V okviru leta 2020 sprejetega Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski od 2021 do 2026 so predvidena tudi sredstva za obnovo infrastrukture vojašnic. Večina vojaške infrastrukture, ki je trenutno v uporabi, je bila zgrajena v času nekdanje skupne države, zato je tehnološko zastarela in ne omogoča ustreznih razmer za delo ali pa so te zelo slabe. V okviru posodobitev infrastrukture Slovenske vojske bodo opravljene energetske prenove, izboljšale se bodo funkcionalnost objektov in posledično tudi razmere za delo. Poleg prenove nastanitvenih objektov in objektov za poveljstva so predvidene tudi nove logistične zmogljivosti, kot so garaže, skladišča, delavnice, in infrastruktura za vojaško usposabljanje. Kot je pojasnil generalni direktor Direktorata za logistiko na Ministrstvu za obrambo Uroš Korošec, s prenovo sledijo usmeritvam zelene obrambe, kar bo prispevalo k zmanjševanju ogljičnega odtisa, krepitvi samozadostnosti vojašnic in uvajanju trajnostnega principa.

Po prenovi infrastrukture vojašnic bodo razmere za delo in usposabljanje enot Slovenske vojske boljše. Načrtujejo celovito prenovo Vojašnice Edvarda Peperka v Ljubljani in Vojašnice generala Maistra v Mariboru, izvedbo energetskega pogodbenišтва v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli in v vojaški letalski bazi na Brniku, energetske sanacije Vojašnice barona Andreja Čehovina v Postojni, prenovo vadišča in strelišča Bač in celovito energetske prenove objektov v Vojašnici Jerneja Molana v Cerkljah ob Krki.

CELOVITA PRENOVA LJUBLJANSKE VOJAŠNICE DO KONCA LETA 2023

Prenova Vojašnice Edvarda Peperka v Ljubljani obsega pet projektov. Prvi je celovita energetska sanacija in notranja prenova desetih objektov, drugi projekt je gradnja novih treh objektov za garažiranje vojaških vozil, tretji pa nova ureditev, v okviru katere načrtujejo gradnjo prostorov za poveljstvo in dveh dodatnih nastanitvenih objektov. Četrty projekt je gradnja fotovoltaične elektrarne na strehah novih in preurejenih objektov vojašnice. V okviru zadnjega projekta pa sta načrtovani še prenova komunalne infrastrukture in druga ureditev kompleksa vojašnice. Korošec je razložil, da se bo prenova vojašnice financirala iz denarja, ki ga omogoča novi Zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski, sofinancirana pa bo tudi iz operativnega programa evropske kohezijske politike, zlasti za trajnostno rabo in proizvodnjo energije ter pametna omrežja. V ljubljanski vojašnici je predvidena posodobitev štirih nastanitvenih objektov, laboratorija, ambulate, prijavnice, objekta logistične enote vojašnice, kuhinje z jedilnico in objekta, v katerem deluje inženiring. Skupna neto tlorisna površina stavb znaša 15.610 kvadratnih metrov, v njih pa je lahko nastanjenih približno 800 oseb. Zmogljivosti drugih objektov pa lahko koristi še 170 oseb. Korošec je poudaril, da bodo med prenovo vojašnice izvedli gradbene in tehnološke ukrepe. Prvi se nanašajo na sanacijo fasade, toplotno izolacijo strehe in menjavo kritine ter zamenjavo stavbnega pohištva. V okviru tehnološke prenove bodo

V Postojni so prenovili in energetske sanirali del vojašnice.

menjali strojne in električne inštalacije, uredili mehansko prezračevanje ter prenovili toplotne postaje, sistem ogrevanja in sistem za pripravo tople sanitarne vode ter razsvetljavo in centralni nadzorni sistem. Ocenjena vrednost projektov v ljubljanski vojašnici je približno 70 milijonov evrov, od tega je vrednost prenove približno 28,4 milijona evrov. Korošec je poudaril, da naj bi projekte končali predvidoma do oktobra 2023.

NA STREHAH VOJAŠNICE NAMEŠČENE FOTOVOLTAIČNE ELEKTRARNE

Objekti za garažiranje vojaških vozil bodo dimenzije 170 krat 24 metrov, gradili pa se bodo modularno, kar pomeni, da se bodo enaki moduli, dimenzije 24 krat 10 metrov, kot v Ljubljani postavili še v drugih vojašnicah. V okviru projekta nove ureditve Vojašnice Edvarda

Peperka bodo zagotovili nove prostore za poveljstvo in strelišče v kleti ter simulacijsko-trenažni center, dva upravno-namestitvena objekta in delavnico za vzdrževanje vozil. Pri obnovi ljubljanske vojašnice je predvidena postavitev fotovoltaičnih elektrarn na strehah trenutnih in novih objektov. Skupna tlorisna površina vseh streh, na katerih bodo nameščeni paneli, naj bi znašala več kot 25 tisoč kvadratnih metrov. Korošec je izpostavil, da je cilj projekta proizvodnja energije iz obnovljivih virov, zagotovitev avtonomne oskrbe z energijo in seveda nižji stroški rabe energije. Na javni poziv promotorjem k oddaji vlog o zainteresiranosti za izvedbo javno-zasebnega partnerstva za gradnjo fotovoltaičnih elektrarn so prispele tri ponudbe. Korošec je ocenil, da bo finančni vložek za Ministrstvo za obrambo pri tem projektu ničen, zasebni partner pa bo vložil približno 4,4 milijona evrov denarja. Ob tem je izpostavil, da bodo fotovoltaične elektrarne proizvedle 3700 MWh električne energije na leto, kar ob približno 2000 MWh tekoče letne porabe vojašnice pomeni, da bodo presežno energijo lahko poslali v elektroenergetsko omrežje.

DO LETA 2026 V NAČRTU CELOVITA PRENOVA MARIBORSKE VOJAŠNICE

Hkrati s prenovo vojašnice v Ljubljani se bo pripravljala projektna dokumentacija za prenovo Vojašnice generala Maistra v Mariboru. Predvidena je celostna, urbanistična, arhitekturna ter zunanja ureditev območja vojašnice, kar bo obsegalo odstranitev dotrajanih objektov in energetske sanacije. Predvideni so tudi novi objekti za poveljstvo, nastanitveni objekti in kuhinja ter gradnja telovadnice, skladišča, garaže in delavnice za nova vozila. Tlorisne površine obnovljenih in novih objektov bodo merile 41.300 kvadratnih metrov. Ocenjena vrednost naložbe v mariborski vojašnici znaša približno 60 milijonov evrov. Korošec je poudaril, da bodo objekte v vojašnici prenovili med letoma 2024 in 2025, nove pa zgradili v letih 2025 in 2026.

DRUGI PROJEKTI INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA INFRASTRUKTURE

V okviru drugih investicijskih projektov vzdrževanja vojaške infrastrukture Slovenske vojske poteka izvedba projekta energetskega pogodbenišтва v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli in v letalski bazi na Brniku. Cilj projektov je zagotavljanje prihrankov energije skozi energetske upravljanje, in sicer s prenovo centralne kotlovnice na nov energent, to je biomasa oziroma lesni sekanci, delno prenovo toplotnih postaj v objektih, vgradnjo termostatskih ventilov in glav ter prenovo razsvetljave. Korošec je poudaril, da na ministrstvu potekajo tudi drugi investicijski projekti vzdrževanja vojaške infrastrukture Slovenske vojske, in sicer celovita energetska sanacija z notranjo prenovo upravno-nastanitvenega objekta v Vojašnici barona Andreja Čehovina v Postojni, pri čemer je ocenjena vrednost naložbe 4,9 milijona evrov, kohezijska sredstva pa znašajo 0,7 milijona evrov. Investicijsko-vzdrževalna dela na vadišču in strelišču Bač, ki so bila ocenjena na 4,1 milijona evrov, so se končala. Načrtovana je tudi celovita energetska prenova objektov v Vojašnici Jerneja Molana v Cerkljah ob Krki, predvidoma leta 2023. Del naložb bo namenjen tudi za vojaško mornarico. Korošec je pojasnil, da trenutno pripravljajo projektno dokumentacijo in pridobivajo soglasja za začasne priveze v Luki Koper, kjer bodo ob mostu, ki bo vodil do plavajočih pontonov, uredili privez za plovila Slovenske vojske. Gre za začasno rešitev, dokončna ureditev pa bo po besedah Korošca povezana z gradnjo tretjega pomola, na katerem bo imela Slovenska vojska svoj stalni privez. Prav tako se ministrstvo z občino Ankaran dogovarja za zamenjavo zemljišča, ki bi bilo potrebno za gradnjo dodatnih zmogljivosti ob vojašnici. Načrtovano je tudi novo strelišče v Apačah, ki bo nekoliko manjše od trenutnega. Obsegalo bo 400-metrsko strelišče in strelišče za bombomet, ni pa predvidena ureditev območja za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev, zato bo vpliv na okolje manjši.

DVIG TELESNE IN BOJNE PRIPRAVLJENOSTI

BESEDILO izredni profesor dr. Janez Vodičar,
nadporočnica Bojana Dimec
in VU VIII. razreda Tanja Grabner
FOTO Bruno Toič

Na pobudo Poveljstva sil Slovenske vojske, da se dvigneta telesna in bojna pripravljenost pripadnikov, smo v Slovenski vojski poiskali strokovno pomoč na Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani. Nastal je ciljni raziskovalni projekt *Dvig telesne in bojne pripravljenosti pripadnikov SV*, v okviru katerega je bila oblikovana delovna skupina v sestavi stotnik dr. Bogdan Kovčan, VU XII. razreda Cveto Ivšek, VU XI. razreda Jani Likavec, nadporočnica Bojana Dimec, praporščak Pavel Fajfar, višji štabni vodnik Dušan Črnko in VU VIII. razreda Tanja Grabner. Vodja projekta je izredni profesor dr. Janez Vodičar s Fakultete za šport Univerze v Ljubljani, vodja projektnega sveta pa je brigadir Boštjan Močnik. Namen projekta je raziskati gibalne vzorce, ki jih slovenski vojak potrebuje na bojišču in pri vsakdanjem delu, ter iz pridobljenih podatkov pripraviti bojno-kondicijski test in varno vojaško funkcionalno vadbo, prilagojeno vsem potrebam ter zahtevam vojaškega poklica. Prav tako želimo pripadnikom približati vadbo z uporabo mobilne aplikacije ter doseči višjo stopnjo ozaveščenosti, da je telesna vadba dobra tako za posameznika kot za enoto in organizacijo.

Pripadniki Slovenske vojske so ne glede na čin, enoto ali delovno mesto najprej vojaki, ki so v vsakem trenutku pripravljeni obvarovati sebe in ubraniti domovino. Njihova dolžnost je, da skrbijo zase, kot predstavniki oboroženih sil pa predstavljajo zgled in simbol najboljše psihofizične pripravljenosti ter zdrave držbe. Vojakovo prvo orožje sta namreč njegova telo in um. In prav ta dva sta lahko tudi njegova ovira. Biti dobro telesno pripravljen ni novodobna muha. Že stari Grki so poudarjali telesni razvoj državljanov. Če so hoteli komu očitati neizobraženost, so rekli: »Ta ne zna ne pisati ne plavati.« Prav tako sta jim bila pomembna tudi telesna moč in zdravo telo. Danes vemo, da »če bi obstajala tableta, ki bi za človekovo zdravje naredila toliko kot telesna aktivnost, bi bila to najboljša kadar koli razvita farmacevtska učinkovina«. S temi besedami je tudi znameniti profesor nevrologije dr. Mark Tarnopolsky opisal učinek redne vadbe na naš organizem. Vadba ni ne nuja ne privilegij. Je prijetno sredstvo, ki nam pomaga v optimalni formi ohraniti edino telo, ki ga imamo. Kadar izvajamo neko obliko vadbe, se v telesu zgodi veliko sprememb, ki blagodejno vplivajo na naše zdravje. Izboljša se endotelijska funkcija, stimulira se mišična beljakovinska sinteza, vadba deluje tudi protivnetno. Povečajo se poraba energije, zaradi česar se izboljša inzulinska senzitivnost,

kapaciteta za toleranco ogljikovih hidratov ter število in učinkovitost mitohondrijev, izboljša se delovanje endogenega antioksidativnega in imunskega sistema. Vadba krepi tudi človekovo miselno sposobnost in ugodno vpliva na naš mikrobiom. Tisti, ki dovolj vadijo, bolje spi, imajo več energije, so manj podvrženi stresu, odpornejši na bolezni, dokazano tudi na SARS-CoV-2 oziroma covid-19, ter so tudi manjkrat in za krajši čas odsotni z dela.

Če je telesna vadba primerna, učinkovitost ter hkrati prijetna in zabavna, bomo zlahka spodbudili ljudi h gibalni aktivnosti in tako pripomogli k manjšemu številu bolezni, znižanju prekomerne

prehranjenosti ter izboljšali splošno psihofizično stanje v enotah Slovenske vojske. Vojaška kondicijska vadba je in mora predstavljati enega izmed temeljev v Slovenski vojski, hkrati pa je tudi prvi pogoj za ustrezno gibalno usposobljenost posameznika. Zato mora biti glavni namen skrb za vsestranski pravilni psihofizični razvoj pripadnikov, da bodo lahko kot zdravi, močni in za delo sposobni ljudje vključeni v življenje v svojem okolju ter zmožni prenašati napore, ki jih zahteva vojaško delo. Zato v Slovenski vojski nujno potrebujemo ljudi, ki redno in kakovostno vadijo.

POGLOBLJENO SODELOVANJE S FAKULTETO ZA ŠPORT

Slovenska vojska od leta 2015 poglobljeno sodeluje s Fakulteto za šport Univerze v Ljubljani. Najprej je v želji po zmanjšanju poškodb, pridobitvi znanja o pravilni izvedbi osnovnih in kompleksnih vaj, razumevanju vadbenih načel ter pravilno usmerjeni vadbi usposobila 158 pripadnikov na tečaju za kondicijske trenerje, leta 2019 pa so na fakulteti izvajali testiranja in analize podatkov za spremembo preverjanja

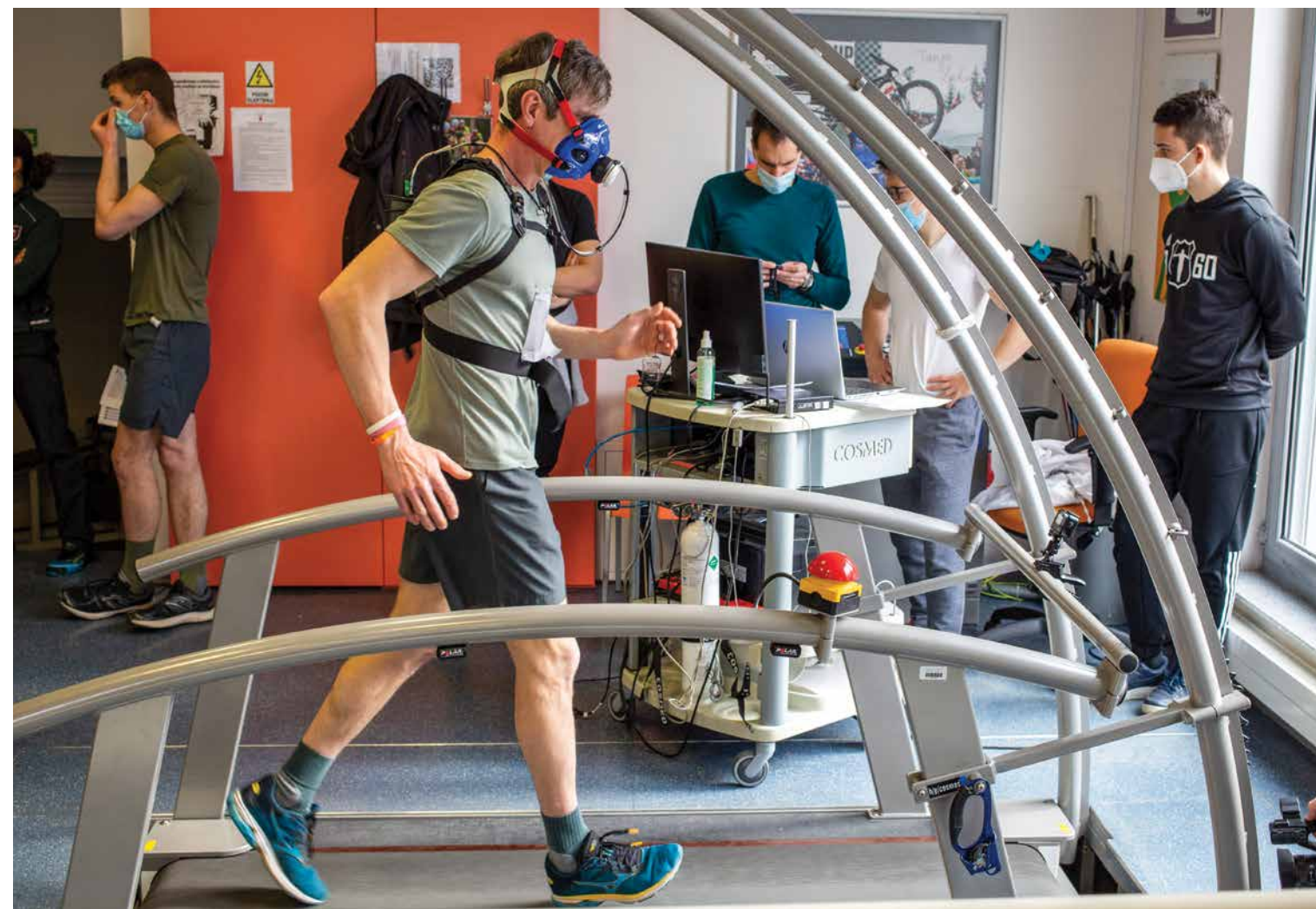
Z napravo za tenziomigrafijo zaznavajo več parametrov mišičnega krčenja.

gibalnih sposobnosti. Danes intenzivno sodelujemo v projektu Dvig telesne in bojne pripravljenosti pripadnikov SV. V okviru tega projekta bomo februarja in marca opravili validacijsko testiranje 32 pripadnikov Slovenske vojske v laboratorijih fakultete. Po enotah pa bomo konec avgusta in v začetku septembra množično testirali do tisoč pripadnikov s testi ACFT (angl. Army Combat Fitness Test) in CFT (angl. Marine Corps Combat Fitness Test). Te teste ameriška vojska že uporablja in jih bomo rezultatsko lahko primerjali med seboj ter razvili svoj bojno-kondicijski test, ki bo upošteval potrebe ter zahtevane gibalne vzorce vojaka Slovenske vojske za lažje izvajanje operativnih nalog na različnih bojiščih. Po obdelavi podatkov se bo pripravila personalizacija šestmesečne intervencijske vadbe za 74. pehotni polk. Prilagojena bo trem težavnostnim stopnjam in bo imela progresivno zastavljen načrt trenaznega procesa.

TESTIRANJA BODO OBSEGALA VEČ MERITEV

Izredni profesor dr. Janez Vodičar s Fakultete za šport je pojasnil, da so testi sestavljeni tako, da lahko ugotavljajo njihove učinke in jih primerjajo med seboj. Merjenci bodo na podlagi trenutnih testov preverjanja gibalnih sposobnosti pripadniki Slovenske vojske, ki so opravili teste na različnih ravneh po trenutnih ocenah. Merjenci z ocenama pet in dve bodo teste opravljali naključno. Izvedenih bo več meritev.

Podatki meritve telesne sestave bodo pokazali sestavo telesa vsakega posameznika in jih bomo primerjali med seboj glede na oceno preverjanja gibalnih sposobnosti ter bodo predstavljali morfološko oceno posameznika. Meritev bomo izvajali na podlagi biometrične impedance z napravo Ibody 720. Z meritvijo bomo pridobili informacije o telesni višini, telesni masi, deležu

Test na tekoči preprogi z napravo K4b2

mišičevja, maščobne mase, telesnih tekočin, telesnem indeksu in ravni visceralne maščobe.

Na podlagi meritve skoka iz počepa bomo dobili vpogled v lastnosti lokomotornega sistema pri izvedbi testa. S skokom iz počepa bomo vrednotili hitrost in moč iztegovalk nog ter trupa v koncentričnih pogojih (odriv). Merjenec se bo iz mirovanja v počepu (kot kolka in kolena pod 90 stopinj) sonožno odrinil čim hitreje in čim višje. Podatke, pridobljene iz višine skoka, pospeška in vertikalne sile na podlagi, moči in hitrosti, pa bomo

primerjali z drugimi testi. Primerjamo lahko tudi asimetričnost skoka. Meritev bomo izvedli z bilateralno ploščo Kistler.

Priprava na skok z nasprotnim gibanjem je enaka kot pri skoku iz počepa, vendar pri tem skoku vrednotimo hitro moč iztegovalk nog in trupa v počasnih ekscentrično-koncentričnih pogojih (ustavljanje v počepu in odriv). Merjenec se bo iz mirne stoji z dlanmi ob bokih čim hitreje spustil v počep in se sonožno odrinil, pri čemer je pomembno, da je preklon med spuščanjem v počep (ekscentrično gibanje) in odzivom (koncentrično gibanje) čim hitrejši. Pri tem skoku določimo tudi indeks reakcijske moči in shrambo elastične energije posameznika v spodnjih okončinah. Primerjamo lahko tudi asimetričnost skoka. Na podlagi podatkov lahko primerjamo oba skoka med seboj oziroma še z rezultati drugih testov. Tudi to meritev bomo izvedli z bilateralno ploščo Kistler.

Za ocenjevanje kontraktilnih lastnosti posameznih skeletnih mišic bomo uporabljali neinvazivno metodo tenziomiografija. Iz odziva naprave za tenziomiografijo lahko zaznamo več parametrov mišičnega krčenja, in sicer čas krčenja, največji mišični odmik, čas sproščanja mišice, reakcijski čas in čas zakrčenosti mišice. Meritve bomo med seboj primerjali in tako pridobili koristne podatke za pripravo intervencijske vadbe. Meritve bomo izvajali na napravi, ki je proizvod slovenskega znanja.

Vprašalnik D2 se uporablja za test pozornosti ter je nevropsihološko merilo selektivne in trajne pozornosti ter hitrosti vizualnega zaznavanja. Test je

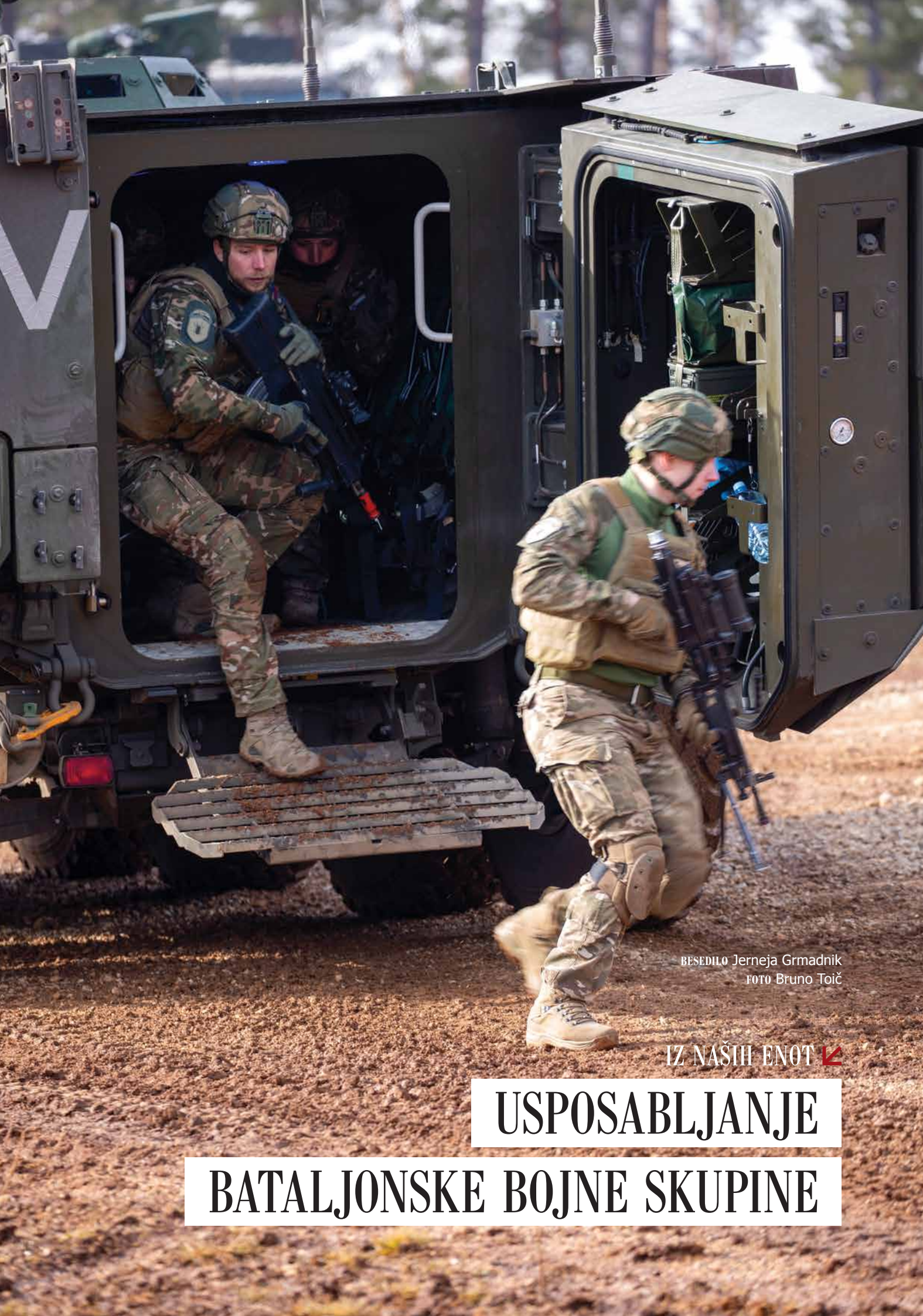
Skok iz počepa

razvoj. Med celotno kariero nezdrave navade zavirajo pripadnikov razvoj na operativnih, samorazvojnih in institucionalnih področjih razvojne strategije. Redna in optimalna vojaška kondicijska vadba poleg izboljšanja psihofizičnih ter bojnih veščin pozitivno vpliva na zmanjšanje tveganja za nastanek poškodb. Po drugi strani pa je pretirana ali nepravilna kondicijska vadba eden izmed dejavnikov tveganja za poškodbe. Zato želimo v Slovenski vojski vzpostaviti nov sistem učnega procesa ter rednega spremljanja telesne in bojne pripravljenosti pripadnikov Slovenske vojske na podlagi znanstvene ter strokovne metodologije. Raziskovalni projekt, katerega cilj je povečati telesno in bojno pripravljenost ter ugotoviti epidemiologijo poškodb pripadnikov Slovenske vojske, bo potekal dve leti in bo zelo uporaben. Rezultati načrtovanih študij bodo namreč vzporedno uporabljeni za razvoj mobilne aplikacije, ki bo olajšala usposabljanje pripadnikov Slovenske vojske in prenos znanja na druge zainteresirane osebe in organizacije. Oblikovala se bo tudi obsežna monografija, ki bo kot zbir vseh strokovnih člankov med testiranjem predstavljala najsodobnejšo strokovno literaturo, primerljivo s takimi raziskavami svetovnih oboroženih sil. Med študijo bomo vzorčili pripadnike Slovenske vojske v starosti od 18 do 45 let in obeh spolov. Pri tem je treba poudariti, da je projekt omejen na zagotavljanje telesne pripravljenosti za bojno delovanje. Projekt na primer ne daje smernic za ravnanje s strelnim orožjem – torej o natančnosti streljanja, temveč o fizičnem naporu, ki je potreben za nošenje orožja in pripravo na streljanje. V Slovenski vojski verjamemo, da bo novi sistem usposabljanja, podprt z mobilno aplikacijo, zaživel in njenim pripadnikom omogočil bolj poglobljen in individualiziran pristop k vadbenemu procesu, ki bo posamezniku omogočil optimalen razvoj njegove telesne ter bojne pripravljenosti.

mednarodno validiran in priznan. Vprašalnik D2 bodo merjenci izpolnjevali pred začetkom meritve in med njo. Podatki se bodo statistično in primerjalno obdelali, na podlagi česar bomo ugotavljali spremembe pred naporom in med njim. Pri vseh testih bodo merjenci opremljeni z merilniki srčnega utripa. VO_2 max označuje največji volumen kisika, ki ga je posameznik sposoben porabiti. V praksi to imenujemo maksimalna poraba kisika, maksimalna aerobna kapaciteta ali maksimalna aerobna moč. Za to meritev bomo uporabili tri različne teste. Prvi je test na tekoči preprogi z napravo K4b2, pri čemer bomo merili vse parametre in merjencem trikrat odvzeli laktat. Protokol izvedbe meritve bo skladen in primerljiv z drugima dvema testoma. Drugi test na 3200 metrov bomo tudi izvajali z napravo K4b2, in sicer na atletski stezi, ter prav tako trikrat odvzeli laktat. Test 30-15 IFT pa se uporablja kot inkrementalni test, namenjen izboljšanju visoko intenzivne intervalne vadbe, ki temelji na gibanju (teku). Test se izvaja v dvorani ali na zunanji površini. Določita se razdalji 24 metrov in 48 metrov, na katerih merjenci tečejo trideset sekund, nato pa 15 sekund hodijo. Teče lahko več merjencev hkrati, v našem primeru bosta skupaj startala dva merjenca. Tudi pri tem testu bomo trikrat odvzeli laktat.

RAZISKOVALNI PROJEKT BO POTEKAL DVE LETI

Zdravje pripadnika in njegova kondicija sta vsekakor neposredno povezana, prav tako sta povezana individualna uspešnost ter strokovni

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

IZ NAŠIH ENOT

USPOSABLJANJE BATALJONSKE BOJNE SKUPINE

Od 24. do 28. januarja je v Vojašnici barona Andreja Čehovina v Postojni potekalo usposabljanje poveljstva Bataljonske bojne skupine 72. brigade kot priprava za ponovno ocenjevanje usposobljenosti za bojno delovanje junija 2022. Na Baču in osrednjem vadišču Slovenske vojske Počhek pa so se usposabljale čete 74. pehotnega polka. S poveljnikom Bataljonske bojne skupine podpolkovnikom Juretom Himelrajhom smo govorili o vojaškem procesu odločanja in obiskali zbirni rajon 2. pehotne čete, ki z usposabljanji ohranja pripravljenost za delovanje v Bataljonski bojni skupini.

Bataljonska bojna skupina 72. brigade spada med cilje zmogljivosti Slovenske vojske, deklarirane znotraj zveze Nato. Nosilne enote za načrtovanje, oblikovanje in vzpostavitev bojne skupine so 74. pehotni polk 72. brigade in enote Rodovskega bataljona, ki zagotavljajo posamezne rodovske module. Usposobljenost je treba v skladu z dokumenti zaveznitva periodično ocenjevati. Poveljstvo, čete in moduli tako izvajajo usposabljanja za ohranjanje pripravljenosti, poveljstvo pa leta 2022 čaka ponovno ocenjevanje pripravljenosti za bojno delovanje.

Na petdnevem usposabljanju se je v Postojni konec januarja zbralo poveljstvo Bataljonske bojne skupine, ki ga sestavljajo predvsem pripadniki poveljstva 72. brigade. Podpolkovnik Jure Himelrajh, poveljnik 74. pehotnega polka in poveljnik Bataljonske bojne skupine 72. brigade, je povedal, da je to že tretje usposabljanje za letošnje ocenjevanje. Od preverjanja bojnega delovanja leta 2018 je Bataljonska bojna skupina vzdrževala minimalne zmogljivosti, s ponovnim preverjanjem poveljstva, ki je načrtovano junija, pa želijo z usposabljanji dvigniti zahtevano raven pripravljenosti za delovanje. Poveljstvo Bataljonske bojne skupine sestavljajo poveljnikova skupina in posamezni štabni sektorji, skupno pa šteje 51 pripadnikov.

POMEMBNA IMPROVIZACIJA IN PRILAGAJANJE

Na usposabljanju poveljstva pripadniki zagotavljajo delovanje na osnovnem in zalednem poveljniškem mestu, preverjajo informacijsko-komunikacijska sredstva in zveze ter analizirajo in posodablajo dokumente. Pomemben del usposabljanja je seznanitev s poveljniškimi vozili Svarun ter z nalogami posameznikov kot članov posadke. »Sledimo klasičnemu vojaškemu procesu odločanja, ki je metodološko določen s pravili štabnega dela. Poznamo več korakov: od sprejema ukaza nadrejenega, analize naloge, načrtovanja, priprave

Del taktične steze je obsegal tudi izveleko ranjenca.

Usposabljanje taktičnih postopkov voda z vozili SKOV 8×8 Svarun

rešitev do izdaje ukaza, v našem primeru – bataljonskega ukaza poveljnikom čet in samostojnim modulom. Osnove izpopolnjujemo. Ta teden se usposabljam v učilnici, naslednji korak pa je postavev taktičnega poveljniškega mesta na terenu. Poznamo standarde, ki opredeljujejo, kako in v kolikem času je treba vzpostaviti povezave, poskrbeti za zavarovanje ter začeti načrtovati. Izpopolnitev tega pa so razmere, ko se mora izmakniti osnovno poveljniško mesto, bodisi zaradi nevarnosti artilerijskega napada ali ukaza za premik. Takrat se poveljniško mesto vzpostavi v poveljniškem bojnem vozilu SKOV 8×8 Svarun, od koder se izvajata poveljevanje enotam in njihov nadzor. Tak postopek nato opravimo tudi ponoči, kar je še večji izziv,« je postopnost usposabljanj predstavil poveljnik Bataljonske bojne skupine Jure Himelrajh. Ob tem je poudaril, da je pri usposabljanju pomembna improvizacija, saj v realističnih razmerah pod stresom procesov odločanja ni več mogoče izvajati po šolsko oziroma rutinsko, temveč se je treba znati prilagoditi. »Poveljnik potrebuje ljudi, ki razmišljajo. Nujno je širše razumevanje neke situacije in razmišljanje zunaj okvirov. Pomembno je tudi dobro razumevanje poveljnikovega razmišljanja, saj prav on na podlagi informacij ljudi okoli sebe sprejema končne odločitve,« je poudaril. Pri usposabljanju so se razdelili na poveljnikovo skupino in skupine pripadnikov, razporejene po štabnih sektorjih in združene glede na funkcije: logistika, obveščevalci, ognjena podpora, skupina za premike in druge. »Te skupine delujejo ločeno, nato pa se pri poveljniku na kratkih sestankih za poročanje o informacijah združijo. Delamo torej posebej in hkrati skupaj,« je pojasnil način opravljanja nalog. Med največje izzive je uvrstil prav nujnost, da se pri načrtovanju odmaknejo od poznane rutine. »Kar načrtujemo tu, je namreč srž bojnega delovanja,« je še poudaril podpolkovnik.

Izpostavil je odlično sodelovanje s Centrom za združeno usposabljanje: »Smo v njihovih prostorih ter poskušamo s simulatorji združiti resnično in virtualno. Tako je mogoče dobro oceniti, kako realistično je bilo načrtovanje nalog.«. Ob koncu je še poudaril, da je usposabljanje poveljstva trenutno nepovezano z usposabljanji pehotnih čet 74. pehotnega polka na vojaških vadiščih, načrtujejo pa marca s simulacijo naloge preveriti na odzivnih celicah. Za pripravo na junijsko ocenjevanje se bo poveljstvo usposabljalo vsak mesec, že februarja bodo tako izvedli usposabljanje v terenskih razmerah.

SKUPINE IZVAJALE TAKTIČNO BOJNO STRELJANJE

Januarja je intenzivnejša usposabljanja za

zagotavljanje zmogljivosti in pripravljenosti za delovanje v sestavi Bataljanske bojne skupine začela tudi 2. pehotna četa 74. pehotnega polka. To je enota v sestavi polka, ki je za svoje delovanje opremljena z bojnimi vozili SKOV 8×8 Svarun. Del čete je tudi minometni oddelek, ki za premik uporablja vozila LKOV 6×6 Valuk. Četa šteje tri vode in več kot 120 pripadnikov, na usposabljanju pa jih je bilo tudi zaradi zaostrenih epidemičnih razmer približno 80. Med urjenjem so bili od ponedeljka do petka nastanjeni v postojnski vojašnici. Namestnik poveljnika 2. pehotne čete 74. pehotnega polka nadporočnik Jaka Babulč je pojasnil, da so od 24. do 28. januarja izvajali strelsko usposabljanje ter usposabljanje iz individualnih vojaških veščin in kolektivnih bojnih postopkov oddelka. »V torek in sredo smo izvajali taktično bojno streljanje skupin. Koncept streljanja je predvidel uporabo vozil Svarun, premično patroljo, odziv na stik in boj po globini. Ob tem smo sočasno delovali z izkrcanim delom in podporo skupinske oborožitve na bojnem vozilu Svarun. V četrtek bomo izvajali usposabljanje individualnih veščin na terenu in urili osnovne bojne postopke oddelka,« je pojasnil nadporočnik. Dodal je, da je v četi kar precej novih vojakov, za katere je to nekoliko zahtevnejše usposabljanje. Nekateri izmed njih so prvič izvajali bojno streljanje. »Učijo se in usvajajo znanje. Zelo smo zadovoljni z njihovim delom,« je poudaril.

URJENJE INDIVIDUALNIH VEŠČIN IN POSTOPKOV Z VOZILI SVARUN

2. pehotna četa je imela v četrtek štiri delovne točke. Prva je obsegala taktične postopke voda z vozili SKOV 8×8 Svarun, na drugi delovni točki so pripadniki urili postopke ob odzivu na stik z vozili LKOV 6×6 Valuk, na tretji so se usposabljali iz premikanja po bojišču, na zadnji delovni točki, na kateri je aktivnosti vodil četni podčastnik višji štabni vodnik Gregor Drofenik, pa so preverjali individualne veščine. »Vedno bolj se usmerjamo k temu, da se preverjajo individualne veščine v realističnih simuliranih razmerah, da so vojaki rahlo pod stresom in da se zadeve navezujejo. Tako izboljšujejo svoje znanje. Na tej točki bomo preverjali orientacijo, maskiranje, maskirno disciplino,

Usposabljanje je vključevalo urjenje individualnih vojaških veščin.

odziv na stik, zveze ter oskrbo ranjenca. Individualne veščine obsegajo osnovno znanje, ki ga vojak potrebuje, da uspešno deluje v enoti in uresničuje namere poveljnika,« je pojasnil. Dodal je, da na taktični stezi še vedno preverjajo individualne veščine vsakega posameznika, delovanje pa je že nadgrajeno na delovanje oddelka. Poddesetnik Matej Pal, pripadnik 2. pehotne čete, ki se uvaja za poveljnika skupine v oddelku, je povedal, da je usposabljanje na tej ravni prvo letošnje v takem obsegu. Na več točkah preverjajo individualne vojaške veščine ter taktične in bojne postopke oddelka. Razložil je, da imajo v četi nekaj novih pripadnikov, ki jim tisti izkušenejši pomagajo pri uvajanju na njihove dolžnosti. »Vojska je motivirana,« je poudaril. Za Domna Krambergerja, novince med vojaki, ki se je 74. pehotnemu polku pridružil pred tremi meseci, je bilo usposabljanje zanimivo. S soborci se je dobro ujel in je motiviran. »Enoti sem se pridružil po usposabljanju v Veščinskem centru v Vipavi. Občutki so odlični, delo je razgibano. Tokrat izvajamo različne postopke s svaruni, premike po bojišču, morali smo se maskirati, vadili smo različne formacije in izvedli izveleko ranjenca. Nič mi ni bilo posebej težko, saj vse delo z veseljem opravi,« je poudaril novi pripadnik 2. pehotne čete.

USPOSABLJANJA TEMELJIJO NA KONCEPTU STRELSKEGA URJENJA

Za bojno delovanje se usposabljajo tudi drugi čete in moduli, ki so del Bataljanske bojne skupine. Poveljstvo 72. brigade in 74. pehotni polk poskušata s podporo celotnih sil Slovenske vojske zagotoviti vsaj nekaj terenskega časa za vsako četo in modul, je pojasnil podpolkovnik Jure Himelrajh. Dodal je, da priložnosti za usposabljanje iščejo tudi zunaj okvirov Bataljanske bojne skupine, in sicer na mednarodnih vojaških vajah doma in v tujini, rednem letnem usposabljanju in podobno. »Doseganje jasno zastavljenih ciljev je odvisno predvsem od epidemičnih razmer in razbremenjenosti nalog, ki neposredno ne prispevajo k dvigu bojne pripravljenosti. Najbolj pa usposabljanje vsaj za pehotne čete temelji na konceptu strelskega urjenja v Slovenski vojski, predvsem na doseganju standardov taktičnih bojnih streljanj,« je sklenil pogovor poveljnik Bataljanske bojne skupine.

SREBRNA MASTNAK IN KRANJEC

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO STA

V slovenski reprezentanci na olimpijadi v Pekingu je bilo devet športnikov iz Slovenske vojske.

Za Slovenijo so druge najuspešnejše zimske olimpijske igre v zgodovini države, saj so naši športnice in športniki osvojili sedem medalj. Olimpijska podprvaka sta postala tudi pripadnika Športne enote Slovenske vojske – deskar Tim Mastnak in alpski smučar Žan Kranjec. Izmed skupno 42 tekmovalcev slovenske olimpijske reprezentance je na olimpijskih igrah v Pekingu nastopilo devet športnic in športnikov, zaposlenih v Športni enoti. Del ekipe Slovenske vojske je bil tudi trener biatlonske moške reprezentance Janez Marič.

Zimske olimpijske igre v Pekingu, ki so se začele 4. in končale 20. februarja, se bodo v slovensko športno zgodovino zapisale v vseh barvah odličij, saj je Slovenija osvojila dve zlati, tri srebrne in dve bronasti medalji. Eno več, in sicer osem, je slovenska reprezentanca osvojila le v Sočiju leta 2014. V prvih dneh olimpijskih iger v Pekingu so nas navdušili smučarski skakalke in skakalci. Prvo in tretje mesto na posamični tekmi sta zasedli Urša Bogataj ter Nika Križnar, ki sta nato na tekmi mešanih ekip s Timom Zajcem in Petrom Prevcem osvojili še zlato medaljo. Na ekipni tekmi smučarskih skokov pa so smučarski skakalci v postavi Peter in Cene Prevc, Lovro Kos ter Timi Zajc osvojili srebrno kolajno.

Deskar Tim Mastnak se je razveselil srebrne kolajne.

MOTIVIRAN ZA NOVE USPEHE

Pripadnik Športne enote Slovenske vojske deskar Tim Mastnak nas je razveselil 8. februarja, ko je moral v paralelnem veleslalomu premoč v velikem finalu priznati le deskarski legendi, Avstrijcu Benjaminu Karlu. Tega dne je tretje mesto osvojila tudi deskarka Gloria Kotnik. Z 31-letnim Celjanom smo govorili le nekaj dni zatem, ko se je vrnil s Kitajskega. Povedal nam je, da je po prihodu v Peking potreboval nekaj časa za prilagoditev na časovno razliko. Dan pred tekmo je dobro spal in bil zelo motiviran. Najzahtevnejši je bil polfinalni dvoboj, ki je že odločal o medalji. V njem je tekmoval z Rusom Vicem Wildom, ki je bil na koncu tretji. »Maksimalno sem se potrudil. V cilju sem si res oddahnil. Bil sem zelo vesel.

Vendar sem si ob odhodu na start velikega finala rekel, da mi sploh ni treba tekmovali, če sem zadovoljen s srebrno medaljo. Če grem na start, se moram boriti tako, kot se za veliki finale spodobi. Umiril sem se in se pripravil na tekmo,« je opisal misli pred finalom v paralelnem veleslalomu z Avstrijcem Benjaminom Karlom. »Tri četrtine proge sem odpeljal dobro, zaradi manjše napake na koncu pa sem bil ob zmago,« je komentiral napeto finalno vožnjo in dodal, da ostaja tako zlata medalja dobra motivacija za prihodnje olimpijske igre. »Dosegel sem čudovit uspeh in sem zelo ponosen,« je še izpostavil. Uspeha se je veselil tudi Mastnakov oče Robert, ki je hkrati njegov trener. »Zelo čustveno sva doživela to tekmo,« je pojasnil Mastnak. Olimpijske igre so zaradi epidemičnih razmer potekale v znamenju številnih ukrepov in napetosti, da testi ne bi bili pozitivni. »Držali smo se vsak zase, v mehurčkih. Vsi smo si želeli dobrega rezultata in bili osredotočeni na to. Smo pa po tekmi z vodstvom reprezentance vseeno nazdravili,« je povedal olimpijski podprvak, ki so ga navijači bučno pričakali po vrnitvi v domovino. Z velikimi pričakovanji gleda že v nadaljevanje deskarske sezone. Triterdenski tekmovalni premor bo izkoristil tudi za dvig slalomske forme, čeprav slalom ni olimpijska disciplina, vendar si ga želi izboljšati. Marca ga čaka še tekma na Rogli, ki se je zelo veseli. »To je moj domači hrib, na katerem sem prvič stal na deski. Želim si, da bi enkrat tudi tu stal na stopničkih,« je za Revijo Slovenska vojska še povedal Tim Mastnak.

SANJAL SREBRNO MEDALJO

Smučar Žan Kranjec ni bil v ožjem krogu favoritov za veleslalomsko medaljo, vendar je na težki progi znal izkoristiti svoje izkušnje in trenutno pripravljenost. S startno številko 13 je 13. februarja po prvi vožnji zasedel šele osmo mesto. Čeprav je za vodilnim zaostajal za skoraj osem

Smučar Žan Kranjec si je v drugi vožnji veleslaloma prismočal olimpijsko srebro.

desetink, je s sanjsko predstavo v drugi vožnji, v kateri je bil najhitrejši, osvojil srebrno olimpijsko kolajno. Na koncu je bil hitrejši le Švicar Marco Odermatt, tretje mesto pa je zasedel Francoz. Kranjec ni skrival svojega navdušenja in je priznal, da je po tistem upal na olimpijsko medaljo, ki se mu je izmuznila že na prejšnjih olimpijskih igrah, ko je končal na četrtem mestu. Vedel je, da mora odpeljati odlično, če želi stati na odru za zmagovalce, in to mu je tudi uspelo. »Na tekmo sem prišel z dobrimi občutki, tudi na treningih sem dobro smučal. V drugi vožnji sem vedel, da smučam bolje kot v prvi, vendar je tudi mene velika prednost v cilju presenetila. Nato sem še večkrat pogledal prenos te vožnje in lepo jo je bilo gledati. Ponosen sem

na to, kako sem jo odpeljal,« se je Žan Kranjec spominjal olimpijske preizkušnje in poudaril, da je vesel, da mu je po dolgih letih uspelo v moškem smučanju izenačiti uspeh Jureta Franka. »Prej nisem razmišljal o srečnih številkah, vendar je bila očitno tokrat številka 13 zame srečna. Upam pa, da bodo v prihodnosti tudi druge,« je še komentiral Žan Kranjec. O olimpijski izkušnji v Pekingu je povedal, da je bilo sicer res veliko dodatnih ukrepov in da niso smeli zapuščati olimpijske vasi, vendar se mu je – razen nošenja mask – utrip v olimpijski vasi vseeno zdel precej običajen. Povedal je, da po tekmi prav veliko časa za praznovanje ni bilo, saj se je želel pripraviti še za dve preizkušnji, ki sta ga čakali. Po prihodu v domovino se je že lotil novih treningov. Do konca sezone ga čakajo še trije tekmovalni konci tedna, med drugim tudi v Kranjski Gori. Povedal je, da mu je dala srebrna medalja potrditev, da je še vedno med najboljšimi, in zagon za nove preizkušnje, v katerih bo poskusil drugo sanjsko vožnjo iz Pekinga čim večkrat prenesti na tekme. Po srebrni kolajni Jureta Franka v Sarajevu leta 1984 je to največji uspeh v zgodovini slovenskega moškega smučanja.

ŠPELA ROGELJ DEVETA, ANA BUCIK NA ROBU DESETERICE

Na olimpijskih igrah v Pekingu sta nastopili tudi pripadnici Športne enote Slovenske vojske – smučarka Ana Bucik, ki je na slalomu in veleslalomu zasedla 11. mesto, in smučarska skakalka Špela Rogelj, ki je osvojila deveto mesto. Na tekmi mešane sestave v paralelnem slalomu so Tina Robnik, Andreja Slokar, Ana Bucik, Žan Kranjec in Miha Hrobat zasedli sedmo mesto. Miha Hrobat je v smuku zasedel 24. mesto. V Pekingu so nastopili še biatlonca Miha Dovžan in Rok Tršan ter tekača na smučeh Miha Šimenc in Janez Lampič.

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ŠT. 356
FEBRUAR 2022

6166.

Na podlagi tretjega in petega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in 6. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

ODREDBO O PODELITVI ČINA POROČNIKA

Matic AJNIK, 1996
Anja ARČNIK, 1994
Gašper ATELŠEK, 1996
Miha GABROVEC, 1993
Benjamin GAUBE, 1997
Jaka HMELAK, 1992
Domen HORVAT, 1995
Živa KOLENC, 1995
Aljaž KURBOS, 1997
Dan LEVC, 1995
Žiga MARKIČ, 1993
Gašper PINTER, 1992
Igor PRIMC, 1997
Martin SELAN, 1993
Tilen SOVIČ, 1997
Danijela ŠEBJANIČ, 1993
Jakob ŠMID GUZEJ, 1996
Matevž ŠOLAR, 1995
Luka ŽUJIČ, 1991

Številka: 811-1/2021-39
Datum: 17. 12. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6167.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena

Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi (št. 811-11/2018-1 z dne 6. 6. 2018) izdajam

ODREDBO O IZREDNEM POVIŠANJU PODČASTNIKOV OB UPOKOJITVI

I. v čin višjega praporščaka:

Vojko DOLENC, 1959
Boris MUNDJAR, 1964
France PLUT, 1963

II. v čin praporščaka:

Edo GRŽELJ, 1963
Sašo KOMPARE, 1963
Vesna MUHIČ, 1962

III. v čin štabnega vodnika:

Andrejko JARC, 1963
Miran KRMEJ, 1962
Branko VINKOVIČ, 1963
Zdenko VRBINC, 1957
Bojan ZOREC, 1964

Številka: 811-1/2021-41
Datum: 17. 12. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6168.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi (št. 811-11/2018-1 z dne 6. 6. 2018) izdajam

ODREDBO O IZREDNEM NAPREDOVANJU NIŽJIH VOJAŠKIH USLUŽBENCEV OB UPOKOJITVI

I. napredovanje v VIII. razred:

Franč NOVAK, 1962
Andrej SKVARČA, 1961

II. napredovanje v V. razred:

Erna KODRA, 1962
Miroslav LUJIČ, 1963
Ivan TISAJ, 1961
Boris ŽNIDARČIČ, 1964

Številka: 811-1/2021-42

Datum: 17. 12. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6169.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi (št. 811-11/2018-1 z dne 6. 6. 2018) izdajam

ODREDBO O IZREDNEM POVIŠANJU ČASTNIKOV OB UPOKOJITVI

I. v čin polkovnika:

Marijan IVANUŠA, 1962
Branko REK, 1964

II. v čin podpolkovnika:

Jože KRIŽMAN, 1960
Rajko LIKAR, 1965
Stojan MARN, 1963
Jožef ROJEC, 1963

III. v čin majorja:

Janko BOBNAR, 1963
Alojzij KUMP, 1958
Robert LENARČIČ, 1962
Matjaž MAVSAR, 1963
Slavko PRISTAJKO, 1961
Emil PUKLAVEC, 1960
Dušan SANABOR, 1963
Dejan TRIFKOVIČ, 1965

Številka: 811-1/2021-43
Datum: 17. 12. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6170.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi (št. 811-11/2018-1 z dne 6. 6. 2018) izdajam

ODREDBO O IZREDNEM NAPREDOVANJU VIŠJE VOJAŠKE USLUŽBENKE OB UPOKOJITVI

napredovanje v XIII. razred:

Mojca VUČKO, 1968

Številka: 811-1/2021-44
Datum: 17. 12. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6171.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM
prejmejo:
Tino BABČEC, 1964
Milan BIZJAK, 1968
Aleksander BUKOVIČ, 1963
Alijana CELIN, 1963
Emil PUKLAVEC, 1960
Vinko VRATINČIČ, 1963
Jožef ŽONTA, 1963

Številka: 094-8/2021-45
Datum: 21. 12. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6172.
Na podlagi 63.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in 3. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

ODREDBO
O POTRĐITVI RAZREDA
VIŠJIM VOJAŠKIM USLUŽBENCEM

potrditev IX. razreda:
Gordana BILBIJA, 1964
Rok BIZJAK, 1996
Julijana HILD, 1964
Dušan PETROVIČ, 1966
Marjetka VODA, 1966

Številka: 811-1/2021-45
Datum: 23. 12. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6173.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM
prejmejo:
Simon FABIJAN, 1961
Branko GORŠE, 1963
Edo GRŽELJ, 1963
Predrag JAJČEVIČ, 1964
Rozalija KRAČUN, 1961
Janez KRAMPAČ, 1963
Jože KRIŽMAN, 1960
Srečko MARKUŠ, 1963
Matjaž MAVSAR, 1963
Peter MEDVEŠEK, 1963
Blaž MIŠETIČ, 1968
Ivo OREŠKOVIČ, 1961
Radko PETROVIČ, 1961
Slavko PRISTAJKO, 1961
Dušan SANABOR, 1963
Andrej SKVARČA, 1961
Igor VELŠE, 1962
Branko VINKOVIČ, 1963
Viktorija VIRAG, 1963
Slavko VLAH, 1963

Številka: 094-8/2021-46
Datum: 23. 12. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6174.
Na podlagi tretjega in petega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIS-2, 95/15) in 5. člena Uredbe o činih in

poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O PODELITVI ČINA VODNIKA

Mihael ABERŠEK, 1994
Jernej ANŽIN, 1990
Matej ARKO, 1987
Janez BOBNAR, 1997
Jure BRATKOVIČ, 1992
Matej BRUS, 1992
Aleksander BRUS, 1990
Aleš CRNICA, 1988
Luka ČALIČ, 1991
Uroš DRUZOVIČ, 1987
Matija GLAŽAR, 1994
Jan HAZDOVAC, 1988
Anže INTIHAR, 1987
Lovro JERBIČ, 1989
Siniša KAJIŠ, 1987
Loris KOCJANČIČ, 1989
Sašo KOGOVŠEK, 1989
Klemen KORDIŠ, 1996
Rajko KOROŠAK, 1988
Anže KOŠMRLJ, 1986
Iris KRAČUN, 1986
Miloš LEBEN, 1981
Domen MIČANOVIČ, 1993
Andraž MUHIČ, 1988
Vili OLOVEC, 1984
Žan OŠLAK, 1988
Jernej PELCL, 1991
Gregor PERKO, 1989
Luka PRAŠNIKAR, 1982
Jože PUSTOSLEMŠEK, 1988
Blaž REŽEK, 1990
Marko ROVČANIN, 1990
Blaž SEDEJ, 1988
Dejan SIMONIČ, 1989
Nino STUHNE, 1989
Tadej ŠČANČAR, 1990
Davorin ŠEŠIČ, 1987
Aljoša ŠTREMELJ, 1988
Matjaž VELIKONJA, 1988
Damir VIDEČNIK, 1991
Daniel VINDER, 1990
David VOGRIN, 1989
Gregor VOGRINC, 1988
Tin ŽURAN, 1989

Številka: 811-1/2021-40
Datum: 31. 12. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6175.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM
prejmejo:
Marjetka FALEŽ, 1958
Branko GORC, 1959
Miha HABIČ, 1959
Jožef KOŠČAK, 1962
Borut KRAJNC, 1965
Ksenija KRIŽAJ, 1959
Vesna MARČIČ, 1957
Roman MAVSAR, 1964
Robert PETEK, 1962
Vesna SKOK, 1962
Breda SLEKOVEC KOLAR, 1958
Joško ŠILC, 1958
Slavko VOZEL, 1965
Irena ZORENČ, 1965

Številka: 094-2/2022-1
Datum: 24. 1. 2022

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6176.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE III. STOPNJE
prejmeta:
major DANIEL CONSTANTINO CASADO, 1977, Španija
polkovnik ALEXANDER KOGARD, 1961, Avstrija

Številka: 094-2/2022-2
Datum: 28. 1. 2022

Mag. MATEJ TONIN
MINISTER

6177.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV št. 094-5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV

BRONASTO PLAKETO
SLOVENSKE VOJSKE
prejmejo:
ČETA VOJAŠKE POLICIJE
1. BRIGADE
ČETA VOJAŠKE POLICIJE
72. BRIGADE
SPECIALNA ENOTA VOJAŠKE
POLICIJE

Številka: 094-2/2021-88
Datum: 11. 11. 2021

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK

6178.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza o priznanjih mironodobne strukture Slovenske vojske v tujini št. 094-3/2020-54 z dne 14. 9. 2020 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
MIRNODOBNE STRUKTURE
SLOVENSKE VOJSKE V TUJINI

POHVALO POVELJNIKA MSSVT
prejmejo:

Vincenc ARKO, 1971
CEJKOTOVA DOMAČIJA
Borut CESAR, 1967
Vojko ČUČEK, 1972
Peter GOLEŽ, 1966
Tomaž HARLE, 1976
HOTEL JAMA – POSTOJNA
KOBILARNA LIPICA
Ines MARINŠEK, 1979
OPERATIVNI CENTER ZA
PRESEDOVANJE – KRANJ
(LOGISTIČNA BRIGADA)
Davorin OSOJNIK, 1968
Andrej OVČAR, 1972
Nataša PINTAR, 1979
PARK VOJAŠKE ZGODOVINE PIVKA
Bensad ŠINIKOVIČ, 1971
Robert ŠIPEC, 1966
Stojan TODOROVSKI, 1964
Sabina UŽMAH, 1973
VOJAŠKA POLICIJA
VOJAŠNICA STANISLAVA POŽARJA
PIVKA
15. POLK VOJAŠKEGA LETALSTVA
VOJAŠKA ZDRAVSTVENA ENOTA
ENOTA ZA SPECIALNO DELOVANJE

Številka: 094-2/2021-84
Datum: 8. 11. 2021

Brigadir
Milan ŽURMAN
POVELJNIK

6179.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza ŠPČ št. 094-5/2013-188 z dne 20. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ŠOLE ZA PODČASTNIKE SV

I. BRONASTO MEDALJO ŠPČ
prejmejo:
Maksimiljan CVAJDIK, 1970
Marko JAVORŠEK, 1973
Damijan MUHIČ, 1976

II. BRONASTO PLAKETO ŠPČ
prejme:

Igor STROJIN, 1967

Številka: 094-3/2021-572
Datum: 22. 11. 2021

Podpolkovnik
Boštjan LESJAK
POVELJNIK

6180.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 72. BR št. 094-3/2013-170 z dne 15. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
72. BRIGADE SV

I. PLAKETO 72. BR
prejme:
Zlatko KVRŽIČ, 1978

II. ZLATO MEDALJO 72. BR
prejme:
Marjan KUZMA, 1961

III. SREBRNO MEDALJO 72. BR
prejme:
Marjan KUZMA, 1961

IV. BRONASTO MEDALJO 72. BR
prejmejo:
Andrej BARL, 1978
Zvone BENKO, 1961
Sašo DEŽMAN, 1974
Mladen JEVŠENAK, 1966
Robert KMETIČ, 1973
Aleš MARINIČ, 1985
Milan OBLAK, 1971
Teja Monika RAJH, 1987

V. POHVALO POVELJNIKA 72. BR
prejmejo:
Stanislav BRINJEVEC, 1958
Blaž BRUMEC, 1987
Rok ERNECL, 1996
Jakob FON, 1976
Robert GRADIŠČAJ, 1970
Ivanka JANEŽIČ
Tomaž KLEMENČIČ, 1980
Gregor KOVAČ MYINT, 1981

Boris KUGLER, 1978
Boris LEBAR, 1979
Matic LOKOVŠEK, 1993
Robert POVŠE, 1969
Boris RAJ, 1979
Milan REŽONJA, 1973
Zdenka RIBIČ, 1963
Dejan SOVIČ, 1981
Jelka VIDIC, 1963
Goran VULČIK, 1986
Matej ZORIČ, 1979

VI. ZAHVALO POVELJNIKA 72. BR
prejmejo:
Dušan KOVAČEC, 1961
Robert LENARČIČ, 1962
Brigita MEDEOT PETELINC, 1963
Tonček PLANINC, 1963
Breda ŠKET, 1961

Številka: 094-2/202-89
Datum: 23. 11.2 021

Polkovnik
Boštjan BAŠ
POVELJNIK

6181.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 15. PVL št. 094-5/2013-167 z dne 8. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
15. POLKA VOJAŠKEGA
LETALSTVA SV

ZAHVALO POVELJNIKA 15. PVL
prejme:
Bogomir ŠARIČ, 1964

Številka: 094-2/2021-91
Datum: 23. 11. 2021

Polkovnik
Janez GAUBE
POVELJNIK

6182.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 –

uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 15. PVL št. 094-5/2013-167 z dne 8. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
15. POLKA VOJAŠKEGA
LETALSTVA SV

I. SREBRNO MEDALJO 15. PVL
prejme:
Milan SENICA, 1973

II. BRONASTO MEDALJO 15. PVL
prejmejo:
Martin BEVC, 1974
Matjaž BREZNIKAR, 1962
Tomaž BRULC, 1966
Uroš DOLANC, 1972
Nina REŽEN, 1980
Aleš ŠERBINEK, 1980
Franci ŠERE, 1968
Marjan ŠETINA, 1971
Klemen ŠTIRN, 1983
Marjan ZADNIKAR, 1969

III. POHVALO POVELJNIKA 15. PVL
prejmejo:
Rok AHLIN, 1980
Andrej BERGANT, 1983
Darko BERTOLE, 1967
Ivan CIRJAK, 1975
Tadej COLAVINI, 1988
Robert DORNIK, 1972
Martin DRAŽETIČ, 1982
Milan EMERŠIČ, 1971
Gregor GLAVAČ, 1979
Mitja HUDELJA, 1988
Robert KASTELIC, 1968
Igor KEŽMAN, 1977
Milan KOS, 1971
Aleš KRIŽMAN, 1983
Anže NOVAK, 1988
Jana PODJED, 1981
Damjan RŽEN, 1970
Gregor SKRINAR, 1982

Številka: 094-2/2021-92
Datum: 23. 11. 2021

Polkovnik
Janez GAUBE
POVELJNIK

VOJAŠKI GORNIKI NA USPOSABLJANJU V KOLORADU

BESEDILO IN FOTO 132. gorski polk

Pet pripadnikov 132. gorskega polka se je februarja udeležilo vojaške vaje operacij v visokogorju v ameriškem Koloradu. V okolici starega rudarskega mesta Lake City so na nadmorski višini 2640 metrov opravili prvi del usposabljanja in izmenjali izkušnje z drugimi inštruktorji vojaškega gornštva.

Po preverjanju zimske gorniške opreme in pripravi lavinskega trojčka so urili uporabo motornih sani, s katerimi je mogoče prepeljati moštvo ter opremo. Mešana slovensko-ameriška ekipa se je premaknila po zahtevnem terenu in se povzpela do višine 3400 metrov. Uspešno so se izognili pastem, kot so zdrs sani, pogrezanje v globok sneg in prečkanje potokov,

ter nadaljevali vzpon do višine 3700 metrov. V drugem delu vaje so se osredotočili na ledno plezanje v mestu Ouray, ki leži na nadmorski višini 2375 metrov. Urjenje so nadaljevali v globokem kanjonu reke Uncompahgre, v katerem je veliko umetnih in naravnih ledenih slapov. V zadnjem delu usposabljanja je sledil premik proti Vailu, kjer sta bila poudarjena usposabljanje iz postopkov zaščite pred snežnimi plazovi in izdelava snežnih bivakov.

ENOTA LABORATORIJA ZA JRKBO V PRIPRAVLJENOSTI

BESEDILO Logistična brigada

Vponedeljek, 21. februarja, je v Vojašnici Petra Petriča v Kranju potekal postroj deklariranih sil Slovenske vojske za hitro posredovanje leta 2022. Prisotne je nagovoril poveljnik sil Slovenske vojske generalmajor Miha Škerbinc.

Enota laboratorija za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo iz sestave Vojaške zdravstvene enote Logistične brigade mora letos usposobiti in zagotoviti zahtevano stopnjo pripravljenosti zmogljivosti za aktivacijo, premik ter delovanje v sestavi Natovih odzivnih sil z odzivnim časom deset dni od aktiviranja sil. Zmogljivost je v preteklosti že sodelovala v sestavi Natovih odzivnih sil, v vmesnem času pa skladno z načrtovanimi operativnimi zmogljivostmi vzdrževala zahtevane operativne zmogljivosti. Zmogljivost za Natove odzivne sile sestavljajo 16 pripadnikov v osnovni sestavi in štiri rezerve za glavne dolžnosti.

PREDSTAVITEV SLOVENSKE OBRAMBNE INDUSTRIJE

BESEDILO Marko Pišlar

FOTO Bruno Toič

V prostorih športne dvorane Vojašnice Edvarda Peperka v Ljubljani je v torek, 15. februarja, Ministrstvo za obrambo v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije 20 tujim veleposlanikom in odpravnikom poslov, akreditiranim v Sloveniji, predstavilo podjetja slovenske obrambne industrije, ki so združena v Grozdu obrambne industrije pri Gospodarski zbornici Slovenije. Predstavitev podjetij so si v nadaljevanju ogledali tudi visoki predstavniki iz Slovenske vojske in zainteresirana strokovna javnost iz civilnega okolja. Na predstavitvi, ki sta se je udeležila tudi minister za obrambo mag. Matej Tonin in direktor Grozda obrambne industrije Ante Milevoj, se je predstavilo 21 podjetij.

Gospodarsko interesno združenje Grozd obrambne industrije Slovenije (GOIS) kot prostovoljno in samostojno interesno združenje združuje 45 podjetij ter ponudnikov proizvodov in storitev na področju varnosti, obrambe ter zaščite in reševanja. Direktor združenja Ante Milevoj je povedal, da so take predstavitve zanje pomembne, saj lahko pokažejo svoje izdelke in znanje ter možnosti za povezovanje. »Tokrat se na ta način predstavljamo drugič. Želimo pa si, da bi prireditve postala nekakšen hišni sejem članov grozda, ki bi trajal dva dni in bi bil odprt za strokovno ter tudi širšo javnost,« je razložil Milevoj in ocenil, da sodelovanje med združenjem ter slovenskim obrambnim ministrstvom dobro poteka. Ob tem je izpostavil pomen skupnega sodelovanja, saj v združenju spodbujajo sodelovanje med svojimi člani in tudi na ravni evropskih podjetij, zlasti pri pridobivanju sredstev iz Evropskega obrambnega sklada. »Prav je, da tuje znanje vključujemo v svoje projekte, saj lahko le tako ostanemo na trgu. Člani Grozda obrambne industrije Slovenije

večino svojih prihodkov ustvarjajo s prodajo izdelkov na civilnem trgu,« je pojasnil Milevoj in dodal, da 40 izmed 45 članov grozda ponuja svoje izdelke tudi na civilnem trgu, ki je za njihov obstoj najpomembnejši.

S predstavitvijo podjetij je bil zadovoljen tudi minister za obrambo Matej Tonin, ki je povedal, da je slovenska obrambna industrija živa in močna ter da lahko ponudi izdelke, ki so kakovostni in cenovno dostopni. Konkurenčna prednost slovenske obrambne industrije je po njegovih besedah tudi v njeni prilagodljivosti. Minister Tonin je izpostavil, da se bodo na Ministrstvu za obrambo še naprej trudili, da bodo v oporo in podporo slovenski obrambni industriji, zato verjame, da jim bo s skupnimi močmi uspelo napredovati. Meni tudi, da mora obrambno ministrstvo še naprej podpirati slovensko obrambno industrijo tako, da kupuje izdelke slovenskih proizvajalcev, če so ti na trgu, tudi zato, da podjetja pridobijo referenco, s čimer si izboljšajo svojo konkurenčnost na globalnem tržišču. Na koncu je še dodal, da tudi med obiski tujih obrambnih ministrstev vedno izpostavlja možnosti za sodelovanje s podjetji slovenske obrambne industrije.

Na predstavitvi je sodelovalo 21 slovenskih podjetij, ki so predstavili napredne izdelke in storitve na področju obrambe, varnosti ter zaščite in reševanja. Med njimi so bili proizvajalci orožja in oborožitvenih sistemov, brezpilotnih letalnikov, simulatorjev in trenažerjev, varnostno-nadzornih sistemov ter informacijsko-komunikacijske in programske opreme.

Izdelke je predstavilo 21 podjetij slovenske obrambne industrije.

KATALOG KARTOGRAFSKEGA GRADIVA 2022

BESEDILO Jože Balas,
Sektor za civilno obrambo

F

ebbruarja je izšel novi Katalog kartografskega gradiva 2022, do katerega lahko uporabniki in drugi zainteresirani dostopate na spletišču GEOPORTAL in v Digitalni knjižnici Ministrstva za obrambo, pri čemer si lahko tudi natisnete svoj izvod kataloga.

Določeno število izvodov v tiskani obliki je bilo razdeljeno Slovenski vojski, Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Službi za informatiko in komunikacije, Obveščevalno varnostni službi, Knjižnično-informacijskemu in založniškemu centru (knjižnica MO) ter skladno z Zakonom o obveznem izvodu publikacij tudi Narodni in univerzitetni knjižnici. V katalogu so informacije o razpoložljivem kartografskem gradivu, ki je na voljo uporabnikom v Slovenski vojski, na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter v drugih organizacijskih enotah Ministrstva za obrambo. Predstavljeni so tudi načrtovane nove izdaje vojaških topografskih kart Republike Slovenije v merilu 1 : 25.000 in 1 : 50.000 za leto 2022 ter spletišče GEOPORTAL. To je uspešno zaživel leta 2020 in je med uporabniki ena najbolj obiskanih spletnih strani na ministrstvu. Predstavljene so še informacije, kako lahko uporabniki naročite kartografsko in geoprostorsko gradivo v tiskani ali digitalni obliki. Dodani so tudi kontaktni naslovi, na katere lahko uporabniki sporočate svoje pripombe, opažanja, popravke in pobude, povezane s kartografskim ter geoprostorskim gradivom.

SPECIALIZIRANA ENOTA VOJAŠKE POLICIJE

OBJAVLJA RAZPIS ZA POPOLNITEV VOJAŠKIH DOLŽNOSTI
V POSEBNI ENOTI ZA SPECIALNO TAKTIKO (PEST)

Kandidati pošljite prijavo na elektronski naslov sevp@mors.si, s katerega boste dobili prijavni obrazec in druga navodila. Prijave zbiramo **do 17. junija 2022**. Sestanek s prijavljenimi kandidati bo **24. junija 2022**. Izbirni postopek bo **od 5. do 16. septembra 2022**.
Dodatne informacije na **01/585 60 65**.

PREDSTAVITVI ZA ZAINTERESIRANE PRIPADNIKE SLOVENSKE VOJSKE BOSTA **8. IN 15. APRILA 2022**
OB **9. URI** V ČASTNIŠKEM KLUBU VOJAŠNICE EDVARDA PEPERKA V LJUBLJANI.

FRANCOSKA KADETA SPOZNAVALA SLOVENSKO VOJSKO

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Na stažiranju v 74. pehotnem polku 72. brigade Slovenske vojske sta bila januarja in februarja mesec dni kadeta francoske vojske, ki se izobražujeta na vojaški šoli Saint-Cyr v Gueru v Bretaniji. Gre za že tradicionalno sodelovanje med slovensko in francosko vojsko, pri čemer kadeti drugega letnika vojaške šole v Sloveniji opravljajo mednarodno prakso. Ujeli smo ju 16. februarja na osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku, le nekaj dni pred koncem njunega bivanja v Sloveniji. V zaledju sta spremljala vajo taktičnega bojnega streljanja oddelkov 2. pehotne čete 74. pehotnega polka. Povedala sta, da je bila zanju izkušnja spoznavanja Slovenske vojske zelo zanimiva in da se z lepimi vtisi vračata domov.

Kandidata za častnika sta nas najprej opozorila, da se lahko v medijih pripadniki francoske vojske pojavljajo le z imenom. Kadet Lancelot, rojen v Parizu, se je francoski vojski pridružil leta 2012 kot pehotni vojak, kadet Maxime pa prihaja

iz kraja v bližini mesta Montpellier na jugu Francije in je pripadnik francoske vojske od leta 2015. Bil je že na treh mednarodnih operacijah in misijah v Jordanu, Čadu in Senegal. Oba sta vojaško kariero začela kot vojaka, se izšolala za podčastnika, po selekcijskem izpitu pa šolanje nadaljevala na francoski vojaški šoli Saint-Cyr. V drugem letniku lahko kadeti te šole kot del obveznih vsebin med približno 25 državami izberejo tisto, v kateri želijo opraviti stažiranje in pridobiti mednarodne izkušnje. Kadet Lancelot se je odločil, da bo stažiranje opravljal v Sloveniji, saj je pred štirimi leti pri nas že preživel počitnice in se navdušil nad slovenskimi naravnimi lepotami. Kandidat Maxime pa o Sloveniji ni vedel veliko, zato jo je želel obiskati in bolje spoznati.

MED STAŽIRANJEM VKLJUČENA V DELO 1. PEHOTNE ČETE

Poročnik Uroš Horvat iz 74. pehotnega polka je bil odgovoren za načrtovanje njunih dejavnosti med stažiranjem v Slovenski vojski. Povedal je, da sta bila na štiritedenskem stažiranju vključena v delo 1. pehotne čete. Najprej sta prevzela opremo, orožje in opravila test ravnanja z orožjem, saj sta bila vključena tudi v različna strelska usposabljanja. Pripadniki Slovenske vojske so jima predstavili baterijo za ognjeno podporo, izvidnike ter bojna vozila LKOV 6×6 Valuk in SKOV 8×8 Svarun. Seznanila sta se z delom na šoli za častnike in se udeležila strelskih usposabljanj na streliščih v Mačkovcu in Baču ter na Bloški Polici in spremljala taktično bojno streljanje 2. pehotne čete na Počku. »Kadeta sta precej časa prežvela na streliščih, poskrbeli smo tudi za njune prostočasne dejavnosti. Peljali smo ju na ogled Maribora in Ljubljane, obiskala sta Park vojaške zgodovine v Pivki in Vojaški muzej Slovenske vojske v Mariboru ter se seznanila s slovensko vojaško zgodovino,« je povedal poročnik Horvat. Dodal je, da so želeli kadetoma kar se da celovito predstaviti delovanje pehotne čete in delo častnikov v Slovenski vojski. »S spremljanjem 1. pehotne čete in drugih enot 74. pehotnega polka sta lahko dobila dober vpogled v delovanje

naše vojske,« je še poudaril njun mentor iz 74. pehotnega polka.

VOJAŠKI VSAKDAN V FRANCOSKI VOJSKI JE ZELO PODOBEN

Kadeta sta bila v vojaške aktivnosti vključena od ponedeljka do petka. Povedala sta, da sta jima bili najzanimivejši seznanjanje z novo opremo, kot je osebna oborožitev, in spoznavanje bojnih vozil. Spoznala sta, da je zaradi Natovih standardov veliko postopkov enakih. »Veliko je podobnosti med obema vojskama, sploh kar zadeva taktične postopke in urjenja, drugačna je predvsem opremljenost,« je pojasnil kadet Lancelot. Tudi odgovornosti in dolžnosti častnikov kot poveljnikov se bistveno ne razlikujejo. »Spoznala sva lahko častnike in podčastnike v Slovenski vojski. Mislim, da so vloge univerzalne. Kot častnik si odgovoren za vojake, moraš jih znati voditi in pripraviti za boj,« je dodal kadet Maxime. Opisala sta, da se vojaški vsakdan v enotah francoske vojske začne podobno, in sicer s športnimi aktivnostmi oziroma jutranjo vadbo, le kosijo nekoliko pozneje, šele po 12. uri. Po koncu dveletnega šolanja, ki ga končujeta julija, ju v prihodnosti čaka še leto dni specializacije, za

Na vaji na Počku so pripadniki Slovenske vojske kadetoma predstavili delovanje novih robotskih tarč.

kadet LANCELOT

»Postopki so podobni, zanimivo pa je bilo spoznavati drugačno opremo.«

kadet MAXIME

»Spoznali smo, da je vojaško življenje v obeh državah podobno.«

katero se še nista dokončno odločila. Oba imata največ izkušenj z delom v pehoti. Povedala sta še, da sta prosti čas izkoristila za spoznavanje Slovenije in poleg obeh največjih mest obiskala Piran, konce tedna pa izkoristila za obisk Dunaja ali smučanje na Pohorju. Slovenija jima bo ostala v lepem spominu. Kadet Maxime se želi še kdaj vrniti v Slovenijo in se povzpeti na Triglav, saj so mu vseč gore, vendar tokrat ni imel te priložnosti. Vse la pa sta, da sta spletla nova poznanstva s pripadniki Slovenske vojske. Še posebej sta se zahvalila poročniku Urošu Horvatu za mentorstvo in 74. pehotnemu polku za gostoljubje. Tudi poročnik Horvat je povedal, da je med njimi potekala zanimiva izmenjava izkušenj o življenju v Franciji in delu v njihovi vojski.

SPREMLJALA TAKTIČNO BOJNO STRELJANJE 2. PEHOTNE ČETE

Pred koncem stažiranja sta kadeta 16. februarja na Počku spremljala vajo z bojnim taktičnim streljanjem oddelkov 2. pehotne čete 74. pehotnega polka. Poveljnik 2. pehotne čete stotnik Jure Repina je pojasnil, da četa v sestavi Bataljonske bojne skupine aktivnosti končuje s taktičnim bojnim streljanjem na ravni oddelka, s čimer se preverja usposobljenost oddelkov. »Približujemo se predpisanim standardom Bataljonske bojne skupine. Za nekaj pripadnikov je današnja vaja novost, saj so se nam priključili pred kratkim. Uporabljamo tudi nove premične robotske tarče, v vajo pa smo vključili tudi podporo mitraljezov. Delujemo še s protiklepnimi orožji in podcevnimi bombometi ter tako v urjenje vključujemo ves oborožitveni sestav oddelka kot neke vrste vrhunec usposabljanja. V nadaljevanju se bo četa pripravljala še na vodni ravni, naš cilj pa je, da se septembra udeležimo vaje v Latviji,« je aktivnosti predstavil stotnik Repina in dodal, da francoski kadeti že nekaj let zapored sodelujejo v 74. pehotnem polku. »Čim bolj jih vključujemo v spremljanje nalog častnika, da dobijo neko izkušnjo. Z njimi sodelujemo zelo dobro, so mladi vrhunski profesionalci, njihova prisotnost spodbuja tudi naše pripadnike, da pokažejo svoje znanje in veščine,« je pojasnil stotnik Repina in dodal, da sta pred koncem stažiranja spremljala še taktično bojno streljanje, ki je kompleksnejša aktivnost.

ŠTEVILO NAJDB VEČJE SKORAJ ZA TRETJINO

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO URSZR

Leta 2021 so v Državni enoti za neeksplozirana ubojna sredstva na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje posredovali za tri-deset odstotkov pogostejše. Skoraj vsak dan so opravili po dve intervenciji. Ena zahtevnejših je bila tudi nedavna nevtralizacija ameriške letalske bombe, najdene med gradbenimi deli v Mariboru. Podrobnosti, postopke in lansko statistiko je na redni novinarski konferenci Ministrstva za obrambo 31. januarja predstavil predstavnik Državne enote za neeksplozirana ubojna sredstva Igor Boh.

V industrijski coni na Teznm v Mariboru je bila med gradbenimi deli 11. januarja najdena 250-kilogramska letalska bomba iz druge svetovne vojne. Nevtralizacija takih neeksploziranih ubojnih sredstev spada med zahtevnejše in nevarnejše operacije. Na kraju najdbe si je ekipa oddelka za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi iz Maribora najprej ogledala stanje in identificirala najdbo. Še isti dan je bil tja napoten oddelek iz Nove Gorice, ki ima ustrezno opremo in specialiste za intervencije večjega obsega. »Šlo je za klasično ameriško letalsko bombo z dvema vžigalnikoma. Pri ogledu na njiju ni bilo znanih poškodb, kar je že nakazalo smer nadaljnjega postopka,« je pojasnil Boh. Za čim varnejšo nevtralizacijo neeksploziranih ubojnih sredstev je sledil pregled celotnega območja, če bi bili morda kje še drugi kosi neeksploziranih ubojnih

sredstev, ki bi povzročili verižno eksplozijo. Treba je bilo poskrbeti še za kritično infrastrukturo in opredeliti, kje so plinske, vodovodne ter električne napeljave, in poskrbeti za obveščanje ter evakuacijo iz stanovanjskih in gospodarskih objektov. »Da bi zmanjšali vpliv ob morebitni nenadzorovani eksploziji, smo izkopali veliko jamo, uredili nasip in nanj dodali bale sena. Ob neželenih učinkih namreč želimo vpliv na okolico zmanjšati, kolikor je mogoče. Treba se je zavedati, da lahko take bombe – ta je imela 123,5 kilograma neto razstreliva – povzročijo veliko materialno škodo,« je še opozoril Boh.

INTERVENCIJA POTEKALA PO PRVOTNEM NAČRTU

Intervencijo so opravili v nedeljo, saj takrat gradbena dela stojijo, ljudje pa se lažje odločijo za izlet. Na dan izvedbe, 16. januarja, je bil formiran štab, ki je deloval v Gasilski brigadi v Mariboru, sestavljalo pa ga je osebje različnih služb. Poleg evakuacije prebivalcev v 300-metrskem pasu so v 600-metrskem pasu okoli najdišča omejili gibanje. Nevtralizacijo so začeli ob 12. uri, vse je potekalo po načrtih in vžigalniki so bili kmalu varno odstranjeni, telo bombe pa odpeljano v skladišče. »Hvaležen sem vsem prebivalcem in drugim službam, da so se lotili evakuacije oziroma postopkov z razumevanjem. Tudi sodelovanje pristojnih služb je bilo odlično,« je povedal Boh. Na območju mariborske občine je bilo med januarjem 1944 in aprilom 1945 29 bombnih napadov, odvrženih pa je bilo skupno 15.795 bomb, zato je možnost njihove najdbe tudi v prihodnosti velika. »V Mariboru bomo še odstranjevali letalske bombe, zato je razumevanje ob našem

delu in postopkih zelo pomembno,« je izpostavil Boh.

VEČ NAJDB MED EPIDEMIJO

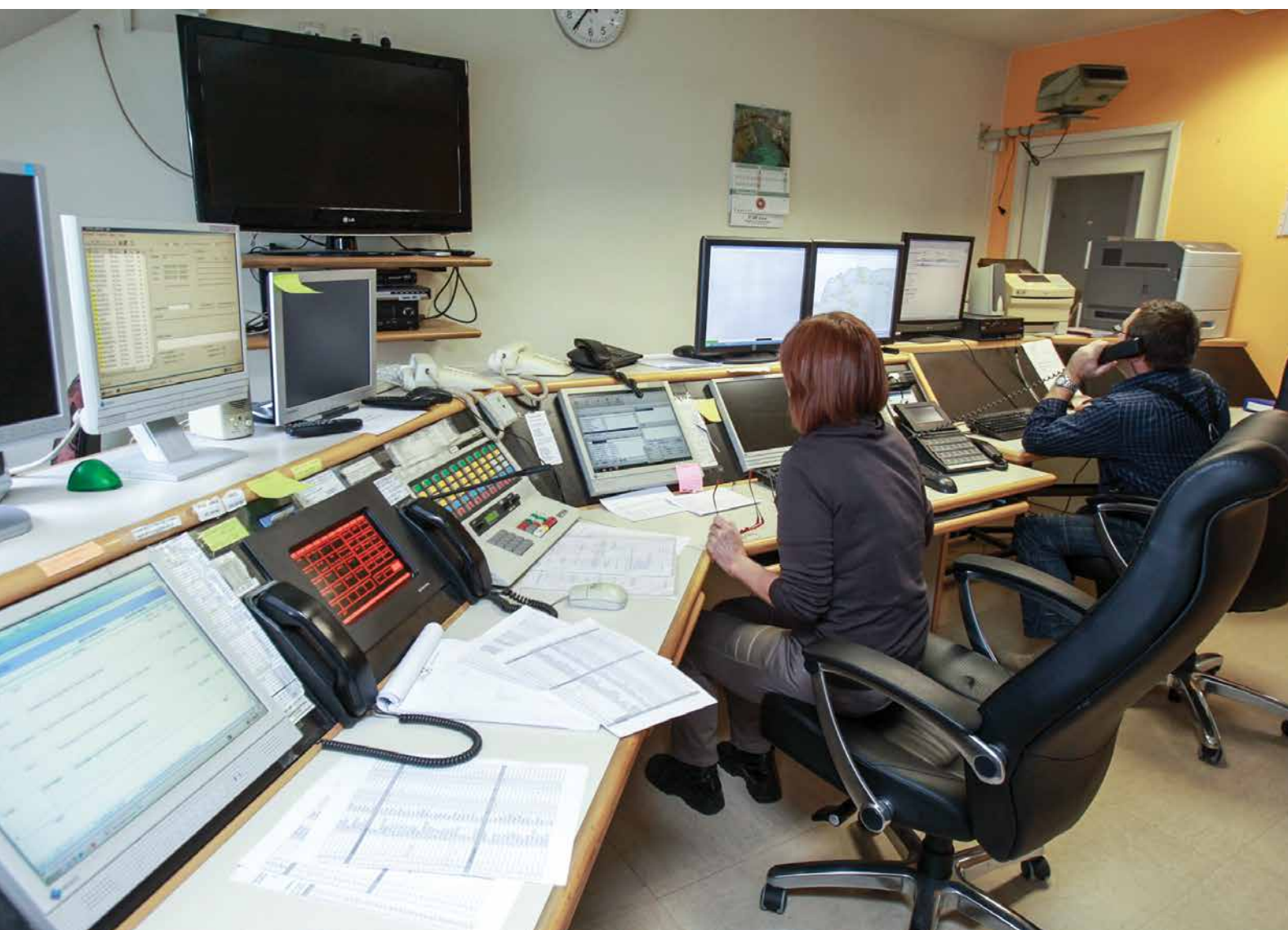
Pripadniki Državne enote za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi so bili leta 2021 precej obremenjeni, saj so opravili 1,8 intervencije na dan. Glede na leto 2020 je bilo povečanje kar 30-odstotno. Leta 2021 so našli 4271 kosov, torej približno sedem kosov na dan, skupna teža odstranjenih sredstev pa je znašala dobrih 13 ton, kar je 70 odstotkov več kot leta 2020. Povečanje najdb Boh pripisuje dejstvu, da smo med epidemijo več časa preživeli v naravi, veliko ljudi je zaprtje družbe izkoristilo tudi za gradbena dela, urejanje zemljišč in podobno. Zaradi časovne oddaljenosti uporabe teh sredstev pa so ta vsako leto nevarnejša, je še opozoril. Čedalje več najdb ni več mogoče varno prepeljati v skladišča, temveč morajo biti uničena na kraju najdbe. Leta 2021 so tako opravili 167

Ameriško letalsko bombo so uspešno deaktivirali.

Da bi zmanjšali nezaželene učinke ob morebitni nenadzorovani eksploziji, so izkopali jamo, uredili nasip in nanj dodali bale sena.

uničenj 3000 kosov, težkih sedem ton. Največ neeksploziranih ubojnih sredstev je še vedno v severnopriforski regiji, nanje pa lahko naletimo na celotnem območju Slovenije. Spomnil je, da so grnate lani zahtevale tudi dve smrtni žrtvi, zato je zbiralce vojaških najdb opozoril, naj neeksploziranih ubojnih sredstev ne zbirajo. Ob tem je ponovil pravilno ravnanje ob najdbi. Če najdemo neeksplozirano ubojno sredstvo, se ga ne dotikamo in ga ne premikamo, umaknemo se na razdaljo in pokličemo center za obveščanje na 112 ali 113 ter počakamo na prihod usposobljenih strokovnjakov. Državna enota za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi tudi preventivno pregleduje zemljišča. Od gospodarskih družb so lani prejeli pet vlog za pregled. To je stalna praksa predvsem pri tujih investitorjih, želijo pa si, da bi se nanje pred gradbenimi deli pogostejše obrnili, sploh pri kopanju na globini okoli štiri ali petih metrov. Preventivni pregled svetujejo tako rekoč pri vseh gradbenih delih na globini. Za fizične osebe je ta brezplačen, za gospodarske družbe pa je strošek predhodnega sondiranja zemljišča zanemarljiv v primerjavi s škodo, ki jo lahko povzroči eksplozija ubojnega sredstva. Ob fizičnem kontaktu med vžigalnikom in gradbenim strojem so namreč lahko posledice strahotne,« je na koncu še opozoril Boh.

112 - ŠTEVILKA, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Enajstega februarja zaznamujemo mednarodni dan skupne evropske številke za klic v sili 112. Vsak dan v regijskih centrih za obveščanje zazvoni povprečno več kot 1400-krat. Slovenija je številko kot druga v Evropi uvedla že leta 1997. Na novinarski konferenci Ministrstva za obrambo 10. februarja je vodja Službe za informatiko in komunikacije na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje Boštjan Tavčar predstavil kratko zgodovino številke, lanske statistične podatke, naslednjo generacijo klica v sili NG112 čez omrežje PEMEA ter uvajanje sistema za obveščanje in alarmiranje ljudi čez namensko aplikacijo na mobilnih telefonih. Obe novosti naj bi bili vzpostavljeni aprila.

Na številko 112 lahko na pomoč pokličemo v vseh 27 državah članicah Evropske unije, v večini drugih evropskih držav, na Balkanu, delu Rusije in tudi ponekod drugod po svetu. Leta 1991 je ministrski svet Evropske zveze odločil, da bo enotna evropska številka za klic v sili 112, in pozval države članice, naj jo uvedejo. Slovenija je to naredila že

**Regijski centri
za obveščanje prejmejo
v povprečju 1430 klicev
na dan.**

leta 1997. »Smo na prelomnici, ko se zaradi tehnološkega razvoja spreminja klic v sili, ki ga po novem imenujemo komunikacija v sili. Ne gre več le za klic, temveč se ob našem klicu prenešajo še drugi podatki, ki reševalcem pomagajo pri reševanju,« je novosti napovedal Boštjan Tavčar. Letos bodo uvedli naslednjo generacijo klica v sili čez aplikacijo za klic v sili na mobilnih telefonih. Sistem, ki se imenuje PE-MEA, bo omogočal klice v vseh državah Evropske unije. »Gre za vseevropski projekt. Z aplikacijo, nameščeno na mobilnem telefonu, bo mogoče poklicati na pomoč kjer koli po Evropi. Klic bo sprejel najbližji operater, ne glede na to, kje bomo. Prednost aplikacije je tudi v tem, da bo omogočala prenos podatkov, ki so lahko zelo pomembni. Posameznik bo lahko v aplikacijo vnesel podatke o svojem zdravstvenem stanju, ki se bodo ob klicu na pomoč na 112 samodejno prenesli. Aplikacija bo omogočala tudi natančen podatek o lokaciji kličočega ter tudi govorne, besedilne in videoklice v sili. To je še zlasti pomembno za gluhe in naglušne,« je pojasnil Tavčar in napovedal, da bo sistem začel delovati aprila. Letos bodo vzpostavili tudi sistem za obveščanje in alarmiranje ljudi ob naravnih in drugih nesrečah, najprej čez namensko aplikacijo na mobilnih telefonih, pozneje pa tudi čez druge medije, kot so tekstovna sporočila na radijskih in televizijskih sprejemnikih, oglasni panoji na postajališčih in javnih prevoznih sredstvih, družbena omrežja in drugod. Tudi ta novost naj bi bila uvedena aprila.

LANI VEČ KOT 500.000 KLICEV NA 112
V Sloveniji deluje 13 regijskih centrov za obveščanje. Lani so imeli slaba dva odstotka več klicev na pomoč kot leta

**STATISTIKA
KLICEV NA
ŠTEVILKO 112
LETA 2021**

524.656
**TELEFONSKIH
KLICEV**

26.739
SMS-SPOROČIL

2668
**KLICEV
IZ VOZILA**

2020, in sicer 524.656 klicev. Največ klicev je prejel ljubljanski regijski center, in sicer 142.792. Operaterji se na večino klicev odzovejo v manj kot petih sekundah, klic pa traja v povprečju 85 sekund. »V tem času se zberejo podatki. Želimo, da je klic čim krajši in da čim prej na kraj dogodka napotimo ustrezno pomoč,« je pojasnil Tavčar. Največje število dohodnih klicev je bilo septembra, junija in oktobra. Število klicev v enem dnevu pa je bilo najvišje 29. septembra 2021, ko je v Ljubljani divjalo neurje, takrat jih je bilo med 21. in 22. uro 1319. Večinoma ljudje ob klicu na številko 112 potrebujejo nujno medicinsko pomoč. Takih klicev je bilo okoli 150.000. Sledi pomoč gasilcev, policistov ter drugih služb za zaščito, reševanje in pomoč. Od leta 2015 obstaja možnost pošiljanja kratkih sporočil. Leta 2021 so regijski centri tako prejeli 26.739 SMS-sporočil na številko v sili 112, v kar so žal zajeta tudi lažna ali zlonamerna sporočila. Opravljenih je bilo 481 SMS-pogovorov, ko se je kličoči odzval na odgovor operaterja v klicnem centru 112. Veča se tudi število klicev v sili iz vozil, saj imajo novejša vozila že serijsko vgrajen tako imenovani sistem samodejnega klica v sili eKlic. Lani so operaterji prejeli 2668 klicev iz vozil. V preteklosti se je kot dobra storitev pokazalo določanje lokacije kličočega, saj ljudje zaradi stresa pogosto pozabijo ali se ne spomnijo, kje so. »S klicem lahko pridobimo lokacijo telefona čez storitev AML. Daleč največ podatkov AML je pridobljenih iz telefonov z operacijskim sistemom Android, ki je najbolj razširjen, okoli 70 odstotkov. V največ primerih je bil podatek pridobljen s prepoznavanjem pozicije vstopne točke Wi-Fi-ja, pri tretjini klicev pa z GPS-koordinatami z GPS-sprejemnika v mobilnem telefonu,« je še razložil Tavčar in ob koncu spomnil, da je treba ob klicu na 112 navesti, kdo klič, kaj se je zgodilo, kdaj, komu in kdo je vpleten. Opis mora biti čim bolj jedrnat: »Naši operaterji so izurjeni in vas bodo vprašali za vse manjkajoče podatke, zato je pomembno, da jih pozorno poslušate. Lahko jim zaupate, da bodo v najkrajšem mogočem času naredili vse, da vam bo omogočena pomoč.«

STROŠKI V ŽIVLJENJSKEM CIKLU OBOROŽITVENIH SISTEMOV

BESEDILO podpolkovnik Anton Plazar

FOTO Marko Pišlar

Stroški v življenjskem ciklu nekega oborožitvenega sistema niso le stroški nakupa oborožitvenega sistema, temveč obsegajo še druge stroške, na katere uporabnik sistema niti ne pomisli. Zato je pomembno, da se vseh stroškov zavedamo še pred odločitvijo za nakup nekega sistema. V članku se bomo omejili le na teoretično analizo stroškov nekaterih oborožitvenih sistemov na podlagi analiz, ki smo jih pridobili iz literature.

NALOŽBE V SLOVENSKO VOJSKO

Obrambni izdatki v Republiki Sloveniji so se pred pristopom Republike Slovenije k Severnoatlantskemu zavezi vse do leta 2010 vsako leto povečevali. Posledično je bilo tudi več naložb v posodobitev Slovenske vojske. Ob finančni krizi pa so se izdatki drastično zmanjšali. Posledično je padel tudi delež finančnih sredstev, namenjenih za posodobitev in operativno delovanje Slovenske vojske. Prav tako so se znižala denarna sredstva, namenjena za vzdrževanje materialnih sredstev. To je povzročilo zmanjševanje tehnične razpoložljivosti in pospešeno trošenje še uporabnih materialnih sredstev ter posledično povečevanje možnosti za okvare.

V zadnjih letih se je trend obrambnih izdatkov obrnil v pozitivno smer. K temu bo pripomogel tudi Zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026, ki je bil sprejet konec leta 2020. S tem zakonom se ureja zagotavljanje finančnih sredstev za najpomembnejše naložbe v Slovenski vojski v prihodnjih letih. Znatno povečevanje obrambnih izdatkov napoveduje tudi osnutek Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2035. Povečevanje obrambnih izdatkov in posledično tudi finančnih sredstev za posodobitev je izredno pomembno za Slovensko vojsko, ki se spoprije s iztrošenostjo opreme in pomanjkanjem novih ter sodobnih oborožitvenih sistemov. Pri tem ne gre pozabiti, da posodobitev pomeni nujno tudi povečevanje izdatkov za operativno delovanje, in sicer sorazmerno s stroški posodobitve. Oceno potreb po povečanju izdatkov za operativno delovanje lahko pridobimo z analizo stroškov v dobi delovanja oborožitvenih sistemov. Ta obsega stroške, ki bodo nastali v življenjski dobi nekega oborožitvenega sistema, od razvoja do izločitve iz uporabe. Življenjski cikel oborožitvenih sistemov obsega vse faze življenjske dobe posameznega sistema. Prve tri so raziskave, razvoj in testiranje. Sledijo proizvodnja, uvajanje v operativno uporabo in uporaba ter podpora pri uporabi. Cikel se konča z izločitvijo iz operativne uporabe in razgradnjo ali uničenjem

**Največ stroškov
v življenjski dobi je
za operativno delovanje.**

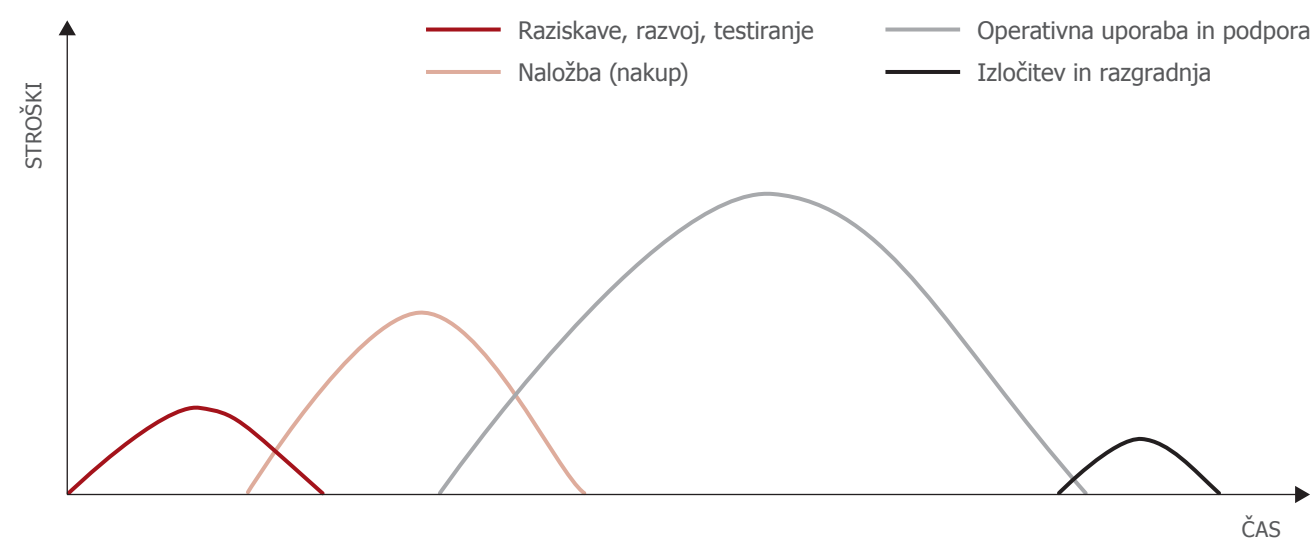
sistema. Ministrstvo za obrambo za potrebe Slovenske vojske večinoma kupuje že razvite in preizkušene sisteme, zato se bomo omejili le na faze po nakupu oborožitvenega sistema, od uvajanja v operativno uporabo do izločitve oziroma razgradnje.

STROŠKI V ŽIVLJENJSKEM CIKLU OBOROŽITVENEGA SISTEMA

Stroški v življenjskem ciklu so seštevek stroškov od nakupa do odstranitve oziroma izločitve opreme in projektov. Cilj analize stroškov v življenjskem ciklu je izbrati najbolj stroškovno učinkovit pristop med več alternativami, tako da se dosežejo najmanjši dolgoročni stroški lastništva. Stroški v življenjskem ciklu oborožitvenih sistemov obsegajo poleg stroškov za raziskave, razvoj, testiranje, proizvodnjo in podobno tudi stroške, ki so povezani z uporabo oborožitvenih sistemov med uvajanjem v operativno uporabo ter med operativno uporabo. Sem spadajo na primer stroški osebja (posadke), streliva, goriva, maziva, usposabljanja, vzdrževanja, posodobitve (podaljšanje življenjske dobe) in drugi.

Iz shematičnega prikaza strukture stroškov lahko razberemo eno izmed pomembnih zakonitosti stroškov v življenjskem ciklu oborožitvenih sistemov. Največji so namreč stroški za operativno delovanje in njegovo podporo.

V nadaljevanju si bomo pogledali nekaj primerov rezultatov analiz teh stroškov za različne oborožitvene sisteme. Na Inštitutu za obrambne analize v Združenih državah Amerike so analizirali zbrane podatke agencij o stroških posameznih sestavnih delov vojaške opreme v njihovi življenjski dobi. Analiza je pokazala, da je v povprečju največji del stroškov v življenjski dobi povezan z operativnim delovanjem in podporo, vključno z izločitvijo in razgradnjo. Zanimivo je dejstvo, da je ta delež največji prav pri

Stroški v življenjskem ciklu oborožitvenega sistema
(vir: povzeto po Jones in drugi, 2014)

Tipične porazdelitve stroškov za glavne sisteme
(vir: povzeto po Stephen in drugi, 1999)

avtomatiziranih informacijskih sistemih. Na drugem mestu so ladje, na tretjem pa so kopenski oborožitveni sistemi na vozilih. Sledijo letala, rakete in helikopterji. Na porazdelitev stroškov v življenjskem ciklu vpliva več dejavnikov, in sicer stopnja razvoja tehnologije, nakupljene količine, predvidena življenjska doba sistema in stopnja uporabe med operativnim delovanjem.

ANALIZA STROŠKOV OMOGOČA BOLJ REALISTIČNO FINANČNO NAČRTOVANJE

Analiza stroškov v življenjskem ciklu oborožitvenih sistemov nam daje celovit vpogled v stroške posameznega sistema in omogoča prepoznavanje glavnih stroškovnih področij za morebitne prihranke. Tako nam omogoča bolj realistično finančno načrtovanje. Če analizo stroškov v življenjskem ciklu opravimo pred odločitvijo za nakup nekega oborožitvenega sistema, nam ta lahko pomaga pri odločanju med dvema ali več podobnimi sistemi. Morebitni večji začetni strošek pri nakupu se lahko znatno obrestuje z nižjimi stroški pri operativnem delovanju.

VRSTA SISTEMA	RAZISKAVE IN RAZVOJ	NAKUP	OPERATIVNO DELOVANJE IN PODPORA/IZLOČITEV TER RAZGRADNJA
Letala	20 %	39 %	41 %
Helikopterji	15 %	52 %	33 %
Ladje	1 %	31 %	68 %
Rakete	28 %	33 %	39 %
Kopenski sistemi na vozilih	8 %	38 %	54 %
Avtomatizirani informacijski sistemi	30 %	30 %	70 %

KJE SO NAŠE LADJE?

BESEDILO kapitan fregate Andrej Pečar
FOTO Bruno Toič

430. MOD je bil nosilec aktivnosti na vaji Adrion v Sloveniji leta 2021.

Eden izmed pomembnih členov zagotavljanja pomorske varnosti je tudi 430. mornariški divizion Slovenske vojske. Zato je pomembno, da so površinske zmogljivosti te enote primerno usposobljene in opremljene za opravljanje dodeljenih nalog.

Kje so naše ladje je bil naslov radijske oddaje, ki se je verjetno spominjajo starejši. To je bila oddaja, ki nam je približala življenje naših pomorcev, vrčranih na ladje Splošne plovbe Portorož, in v okviru katere smo lahko sledili, kje po svetu plujejo njene ladje, v katero pristanišče so vplule, iz katerega izplule in kam so namenjene. Danes oddaje ni več, pa tudi Splošna plovba ni več tako podjetje, kot smo ga poznali pred 30 leti. Ko so v Skupščini Republike Slovenije 7. marca 1991 sprejemali Resolucijo o pomorski usmeritvi Republike Slovenije in jasno sporočili, da smo pomorska država, se verjetno niso niti spraševali, kako pomembno je nacionalno ladjarsko podjetje. Prihodnost se je drugače razpletla, Splošna plovba je bila prodana in nekdanji veliki ladjar ima danes le nekaj ladij.

Letos praznujemo že 31. obletnico dneva pomorstva, ki ga zaznamujemo 7. marca. In prav je, da naredimo pregled stanja državnih plovil, ki zagotavljajo to, kar je bilo z resolucijo opredeljeno v njenem 3. členu. Republika Slovenija se je zavezala, da bo skrbela za pomorsko pravno ureditev skladno z mednarodnimi pravili in da bo razvila službe, ki bodo skrbale za nadzor morja in obale na vseh področjih: varnostnem, plovnem, ekološkem, sanitarno-zdravstvenem in fiskalnem. Napredek je viden, po 30 letih je Uprava Republike Slovenije za pomorstvo dobila nov sodoben nadzorni center, ki zagotavlja spremljanje pomorskega prometa. Z nekaj plovili nadzorujejo morje, predvsem v poletni turistični sezoni, ko se promet na morju poveča za nekajkrat v primerjavi z zimskim časom, ko razen nekaj ribiških ladij večina turistične flote čaka na lepše vreme. Pomorska policija se je po 26 letih poslovila od svojega največjega plovila – čolna P-111, ki je postal del muzejske zbirke Parka vojaške zgodovine v Pivki. Prisotnost na morju zdaj zagotavljajo z gumenjaki, predvsem na območju Piranskega zaliva, v katerem kljub sprejeti odločitvi arbitražnega sodišča mejno vprašanje še ni rešeno, saj se Hrvaška vztrajno izmika implementaciji odločitve sodišča.

SLOVENSKA VOJSKA POMEMBEN ČLEN ZAGOTAVLJANJA DRŽAVNE IN SKUPNE EVROPSKE VARNOSTI NA MORJU

Eden izmed pomembnih členov zagotavljanja varnosti na morju je tudi Slovenska vojska. V nasprotju z Upravo za pomorstvo Republike Slovenije in Pomorsko policijo, ki sta po osamosvojitvi nastali iz že ustanovljenih organov bivše skupne države, je bilo treba rod pomorstvo in njegovo edino mornariško enoto Slovenske vojske, današnji 430. mornariški divizion, šele vzpostaviti. Enota je nastala leta 1993 in je v prvih letih usposabljal nabornike, mornarje potapljače. Glavni mejnik pri vzpostavljanju površinskih zmogljivosti je predstavljal nakup hitre patroljne ladje Ankaran. Posadka ladje je bila na začetku sestavljena iz stalne sestave in nabornikov, kar se je leta 2002 spremenilo z ukinitvijo naborniškega sistema. Hkrati je enota skozi Natov program Partnerstva za mir začela sodelovati na mednarodnih vajah. Že leta 2001 je bila v prostorih mornariškega divizion

v Ankaranu organizirana prva štabna vaja z mednarodno udeležbo v okviru mednarodnih vaj Cooperative Engagement. Sledili sta ji vaji na morju, ki sta bili organizirani in izvedeni leta 2003 na Hrvaškem ter leta 2005 v Albaniji in na katerih je sodelovala hitra patroljna ladja Ankaran s svojo posadko. Pripadniki divizion so na teh vajah prvič izvajali postopke na podlagi zavezniških standardov, s čimer so izpopolnjevali znanje in predvsem začeli proces integracije v zavezništvo. Za enoto je bila prav tako pomembna vzpostavitev Jadransko-jonske pobude Adrion, v okviru katere so začele sodelovati regionalne mornarice Albanije, Črne gore, Grčije, Hrvaške, Italije in Slovenije. Sodelovanje v pobudi predstavlja temeljno aktivnost mornariškega divizion. Enota v okviru pobude vsako leto sodeluje na letnem seminarju, računalniško podprti vaji in praktični vaji na morju, kar vsako leto organizira ena izmed članic pobude. Slovenska vojska in mornariški divizion sta bila nosilca aktivnosti na vaji Adrion v Sloveniji v letih 2012 in 2021. Možnosti sodelovanja v mednarodnem okolju s patroljno ladjo Ankaran na teh aktivnostih so bile omejene, predvsem zaradi njene velikosti. Zato lahko z gotovostjo trdimo, da je bil naslednji večji mejnik v razvoju površinskih zmogljivosti enote odločitev vlade, da bo Rusija Sloveniji del klirinškega dolga poplačala z dobavo nove vojaške ladje. Večnamenska ladja Triglav, ki je leta 2010 vplula v slovenske teritorialne vode, je z velikostjo in opremljenostjo zagotovila boljše možnosti

sodelovanja ter delovanja v mednarodnem okolju. Tako se je posadka ladje uspešno udeležila različnih pomorskih vaj v Albaniji, Črni gori, Grčiji in Italiji. Večkratno preoblikovanje Slovenske vojske je vplivalo tudi na razvoj 430. mornariškega divizion. Leta 2013 so bile opredeljene premestljive mornariške zmogljivosti, med katere sta bili uvrščeni skupina protiminskih potapljačev in večnamenska ladja Triglav. To je bilo pomembno za nadaljnjo uporabo ladje, saj je bila že decembra istega leta napotena v operacijo Naše morje – Lampedusa, v kateri je s posadko sodelovala z italijansko mornarico pri nalogah reševanja na morju, ki so bile posledica migrantskih poti čez Sredozemsko morje v Evropo. Pozneje je bila ladja napotena še na dve misiji v okviru operacije Evropske unije Sophia v Sredozemskem morju. Posadka je na misiji opravljala naloge preprečevanja organizacije nezakonitih migracij in reševanja na morju. Tako so pripadniki divizion dokazali, da so pomemben člen zagotavljanja skupne evropske varnosti na območju Jadrana ter tudi na širšem območju Sredozemlja.

Z REDNIMI IN INVESTICIJSKIMI VZDRŽEVANJI POSODABLJAJO OPREMO TER PLOVILA

Trenutne razmere v povezavi z migrantsko krizo in varnostne razmere okoli Sredozemskega morja se še ne umirjajo. Priča smo različnim soočenjem

Ladja Triglav je zagotovila boljše možnosti za sodelovanje in delovanje v mednarodnem okolju.

posameznih držav pri izkoriščanju morskega prostora in njegovih bogastev ter uveljavljanju nacionalnih interesov na tem območju. Mediji vsak dan poročajo o hibridnih grožnjah, ki jih je treba obravnavati z resnostjo. Temu se morajo prilagoditi tudi naloge operacij na morju, pri čemer morajo biti ladje primerno opremljene. Tega se zavedata tudi Slovenska vojska in mornariški divizion, ki z rednimi in investicijskimi vzdrževanji posodabljata opremo ter plovila. Deklarirana življenjska doba patroljne ladje je približno 25 let in je odvisna predvsem od načina uporabe ter stopnje vzdrževanja med operativno uporabo. Na podlagi tega lahko sklepamo, da se hitri patroljni ladji Ankaran počasi končuje življenjska doba, saj je lani minilo že 25 let od njenega krsta. Pa vendar se »stara dama« še ne da. Pomembno je poudariti, da je bila ladja v četrto stoletje deležna načrtovanih in nenačrtovanih vzdrževanj, ki so zagotovila njeno dobro »kondicijo« in jo bodo ohranila v operativni rabi še več let. Ladja Triglav pa po enajstih letih intenzivne uporabe potrebuje resnejše vzdrževanje. Njenih sistemov ne moremo primerjati s sistemi na ladji Ankaran, saj so veliko zahtevnejši in so bili izpostavljeni težjim vremenskim razmeram. Posledično je načrtovano vzdrževanje zahtevnejše in obsežnejše. Hkrati so na ladji Triglav načrtovana dodatna investicijska vzdrževanja, ki bodo omogočila izpolnjevanje zahtev Natovega cilja zmogljivosti. Zato je pomembno, da bodo načrtovana dela izvedena kakovostno in pravočasno, ladja pa bo pripravljena za opravljanje dodeljenih nalog. Ob rednem vzdrževanju bo tako lahko operativna še deset do petnajst let.

Tudi floto bo treba v prihodnosti nadomestiti z novimi zmogljivostmi. Tega se zavedajo odločevalci na višjih ravneh, saj so zamenjavo zapisali v letos sprejeti Resoluciji o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2035. Seveda si ne želimo, da bi Slovenska vojska naloge na morju opravljala le v gumenjaki.

PRAZNIK VOJAŠKIH MORNARJEV

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

Z vojaško slovesnostjo v Vojašnici slovenskih pomorščakov v Ankaranu so pripadniki 430. mornariškega diviziona v ponedeljek, 31. januarja, praznovali dan enote v spomin na 30. januar 1993, ko se je v portoroški marini prvič predstavila mornariška enota v samostojni Sloveniji, 430. združeni odred obalne obrambe. Postroj pripadnikov je nagovoril poveljnik diviziona kapitan bojne ladje Bogomir Tomažič. Slavnostni govornik je bil načelnik Sektorja za vojaške politike in strateško planiranje J-5 na Generalštabu Slovenske vojske kapitan bojne ladje Peter Papler. Ta je v nagovoru predstavil svoj pogled na razvoj slovenske vojaške mornarice in se v imenu načelnika Generalštaba Slovenske vojske zahvalil pripadnikom za vse, kar so naredili v zgodovini razvoja enote, ter jim zaželel veliko uspehov tudi v prihodnosti.

ENOTA RASTE V VSEH POGLEDIH

V 430. mornariškem divizionu letos praznujejo 29-letnico delovanja mornariške enote in rodu pomorstvo v Slovenski vojski. »Sestava Slovenske vojske, ki je bila vključena v nastanek enote, si verjetno ni predstavljala, kako se bo čez slaba tri desetletja enota razširila v kadrovske sestavi, razvoju zmogljivosti ter delovanju doma in v tujini. Naši ambicije in prizadevanja so omogočili stalno rast kadrovske sestave, opremljenosti in zmogljivosti,«

je povedal kapitan bojne ladje Tomažič in dodal, da je mornariški divizion ena izmed redkih enot Slovenske vojske, ki se ne krči, temveč raste v vseh pogledih. Poveljnik je poudaril, da je za pripadniki diviziona zahtevno leto, v katerem se je delovanje prilagajalo zlasti epidemičnim razmeram v državi, šele nato vsem drugim zahtevam. Ob tem je izpostavil, da so lahko z doseženim zadovoljni, saj je enota izpolnila najpomembnejše naloge, organizirali in izvedli so mednarodno pomorsko vajo Adrion 2021, na usposabljanja doma in v tujini pa so napotili veliko pripadnikov. V enoti so veselili novih obrazov, ki so se v zadnjem letu pridružili divizionu in se hitro vključili v delo ter postajajo ponosni pripadniki rodu pomorstvo Slovenske vojske. »Opraviti bodo morali prve zahtevne korake, usposabljanja, ki jim bodo zagotovila znanje za opravljanje zahtevnih

Poveljnik diviziona je najzaslužnejšim podelil priznanja.

Dan enote so počastili s postrojem pripadnikov mornarice SV.

nalog na morju in pod njim ter za podporo, brez česar to ni mogoče,« je razložil poveljnik diviziona.

PRIPRAVE NA PRAZNOVANJE 30-LETNICE DELOVANJA ENOTE

V prihodnjem letu bodo v enoti praznovali jubilejno 30-letnico, kar je mejnik za ponosen pogled na svojo pot in hvaležnost vsem pripadnikom, ki so jo omogočili. »Prav tako zahteva ambiciozno načrtovanje in uresničitev nalog, ki bodo omogočile, da bo rod pomorstvo tudi v prihodnosti ostajal zgled razvoja v Slovenski vojski,« je poudaril kapitan bojne ladje Tomažič. Razvoj enote je od njene ustanovitve tesno povezan z lokalno skupnostjo, zlasti s koprsko mestno občino. »V Kopru in okolici smo bili vedno doma, naše sodelovanje pa je bilo prepleteno s sodelovanjem z občino in njenimi prebivalci,« je pojasnil. V enoti si želijo, da jih prebivalci poznajo ter sprejmejo za svoje, saj so namenjeni obrambi vrednot, ki omogočajo razvoj in delovanje civilne družbe ter gospodarstva. »Zlasti pa je treba razumeti naše poslanstvo v zagotavljanju širše pomorske varnosti, ki omogoča nemoten pomorski promet in delovanje našega gospodarstva. Občina Koper to razume in nas podpira,« je dodal poveljnik diviziona ter se zahvalil Sektorju za nabavo na Ministrstvu za obrambo, ki jim pomaga v vseh postopkih nakupov, nujnih za nemoten razvoj ter delovanje enote. Na koncu se je zahvalil še pripadnikom diviziona za njihovo delo in jim čestital ob dnevu enote.

NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI SLOVENSKE VOJSKE LETA 2021

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Tadej Krese

V petek, 18. februarja, ob dnevu Mednarodnega sveta za vojaški šport, je na Ministrstvu za obrambo potekala slovesna podelitev priznanj najboljšim pripadnikom Slovenske vojske na športnem področju. Razglašeni so bili najboljši športniki v strelski ligi, enota, brigada ter športnica in športnik Slovenske vojske leta 2021. Udeležence je nagovoril načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Robert Glavaš in jim čestital za njihove športne uspehe. Skupaj z namestnikom poveljnika sil Slovenske vojske brigadirjem Francem Koračinom in z državnim sekretarjem na Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije Tonetom Slakom so podelili priznanja in pokale najboljšim enotam in posameznikom.

V ospredju podelitve so bili lanske uspehi vrhunskih športnic in športnikov Slovenske vojske, ki so zastopali Slovenijo na mednarodnih športnih tekmovanjih doma in na tujem ter tudi barve Slovenske vojske na vojaških športnih tekmovanjih v okviru Mednarodnega sveta za vojaški šport. Pripadnice in pripadniki Športne enote ter športnih reprezentanc Slovenske vojske so leta 2021 na poletnih olimpijskih igrah, svetovnih in evropskih prvenstvih ter svetovnih vojaških prvenstvih osvojili skupno kar 17 kolajn. Na finalu v športnem plezanju na olimpijadi v Tokiu je plezalka vojakinja Janja Garnbret z veliko prednostjo osvojila prvo zlato medaljo v kombinaciji športnega plezanja. Na svetovnih vojaških prvenstvih Mednarodnega sveta za vojaški šport so vojaški športniki

Med enotami je pokal za prvo mesto osvojil 132. gorski polk.

lani osvojili dva naslova svetovnih vojaških prvakov. Avgusta je v Španiji postal vojaški prvak v triatlonu vojak Jaroslav Kovačič, konec oktobra pa v Parizu še judoistka vojakinja Andreja Leški. Ta je leta 2021 osvojila tudi srebro na svetovnem prvenstvu v Budimpešti in bron na evropskem prvenstvu v Lizboni.

Slovenski vojski je lani kljub omejitvam zaradi epidemije covida-19 uspelo organizirati več kot polovico načrtovanih prvenstev Slovenske vojske. Streljanje je eden izmed športov, ki so neločljivo povezani z vojaškimi usposabljanji, zato Slovenska vojska vsako leto organizira strelsko ligo ter prvenstvo v športnem in dinamičnem streljanju. Zmagovalec strelske lige Slovenske vojske je postal višji vodnik Jože Pugelj, na drugo mesto se je uvrstil višji štabni vodnik Robert Petrač, oba sta pripadnika Enote za specialno delovanje, na tretje pa praporščak Branko Ovičaj iz Centra za združeno usposabljanje. Med enotami Slovenske vojske je na športnem področju prvo mesto osvojil 132. gorski polk, drugo poveljstvo Logistične brigade, tretje pa Generalštab Slovenske vojske. Naziv najboljšje brigade Slovenske vojske je pripadel Logistični brigadi. V ženski konkurenci je najboljša športnica Slovenske vojske leta 2021 postala stotnica Mojca Flerin Drevenšek iz 132. gorskega polka, na drugo mesto se je uvrstila višja vodnica Tina Zagorc iz Centra vojaških šol, na tretje pa poddesetnica Suzana Flerin Drevenšek iz 132. gorskega polka. Naziv najboljšega športnika Slovenske vojske leta 2021 je osvojil štabni vodnik David Rihtarič iz Rodovskega bataljona 72. brigade, drugo mesto je pripadlo praporščaku Iztoku Arbajterju iz Športne enote Slovenske vojske, tretje mesto pa si delita poročnik Aleš Kuhar z Generalštaba Slovenske vojske in vojak Tomaž Pirnat iz 74. pehotnega polka.

SLOVENSKO IN ANGLEŠKO URADNO E-SPOROČILO

BESEDILO Tanja Debevc, Šola za tuje jezike

Se tudi vi kdaj vprašate, kako napisati opravičilo za izostanek otroka v šoli, uradni dopis nekomu na generalštabu ali morda reklamacijo v angleščini? Vas zanima, ali je to, kar pišete, jezikovno pravilno? Kadar pišemo sporočilo sodelavcu, znancu ali nadrejenemu, mora biti pravopisno in slovnično pravilno zapisano, kar ni ravno mačji kašelj. Prav to – mačji kašelj – je neformalna besedna zveza, kakršnim se pri pisanju uradnih ali poluradnih sporočil oziroma danes pogostejših e-sporočil izogibamo.

Poznavanje smernic pri pisanju uradnega e-sporočila je del kulture izražanja, pravijo pri Jezikovnem spletovalcu na rvt.slo.si. Komunikacija mora biti učinkovita, zato moramo biti pri pisanju jasni, jedrnat, dosledni, izbrati moramo ustrezno izrazje, pisati v primernem tonu in sporočilo oblikovno urediti. To velja v vseh jezikih, pri čemer je treba upoštevati, da ima vsak jezik svoje posebnosti. Vsako e-sporočilo se začne z zadevo. To naslovnik najprej vidi ob prejemu sporočila. Zadeva mora biti kratka in jedrnata, vendar hkrati jasna in nedvoumna (npr. *Zadeva: Nove smernice pisanja uradnih e-dopisov, Subject: Guidelines for formal email writing*).

Prve razlike med slovenščino in angleščino opazimo pri nagovoru. V slovenščini nagovor končamo z vejico (*Spoštovana gospa Novak,*). Večkrat na koncu nagovora zasledimo klicaj, vendar v Jezikovni svetovalnici Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU pravijo, da je klicaj premočno ločilo. Naslednjo vrstico za nagovorom zmeraj začnemo z malo začetnico. V angleščini nagovor končamo z vejico (*Dear Major Jones,*) oziroma v ameriški angleščini tudi z dvopičjem (*Dear Ms. Black.*). V nasprotju s slovenščino pa naslednjo vrstico začnemo z veliko začetnico. Tudi e-sporočila delimo na uvod, jedro in zaključek. Uvod je kratek in jedrnat ter neposredno izrazi namen sporočila. V jedru natančneje opišemo bistvo našega sporočila in ga po potrebi podkrepimo z dodatnimi pojasnili. E-sporočilo končamo s pozdravom in svojim imenom ali z imenom in priimkom, ki jima dodamo še naziv ter ime podjetja oziroma enote, e-naslov in številko telefona. Tudi pri tem je nekaj razlik med slovenščino in angleščino. V slovenščini e-sporočilo običajno končamo z *Lep pozdrav*

(pravopisna pravila ne predvidevajo vejice za pozdravom na koncu pisma ali dopisa, ki mu sledi še ime pošiljatelja, vseeno pa nekateri jezikovni priročniki in jezikoslovci dopuščajo vejico ali piko). Končni pozdrav je lahko vključen tudi na konec zaključne povedi, v tem primeru stavek končamo s piko (*Za odgovor se vam najlepše zahvaljujemo in vas pozdravljamo.*). V angleščini imamo več vrst zaključkov, kot najpogostejša in nevtralnija se v uradnih sporočilih uporabljata *Sincerely* oziroma *Yours truly*, za katerima vedno stoji vejica. Če na kratko ponazorimo:

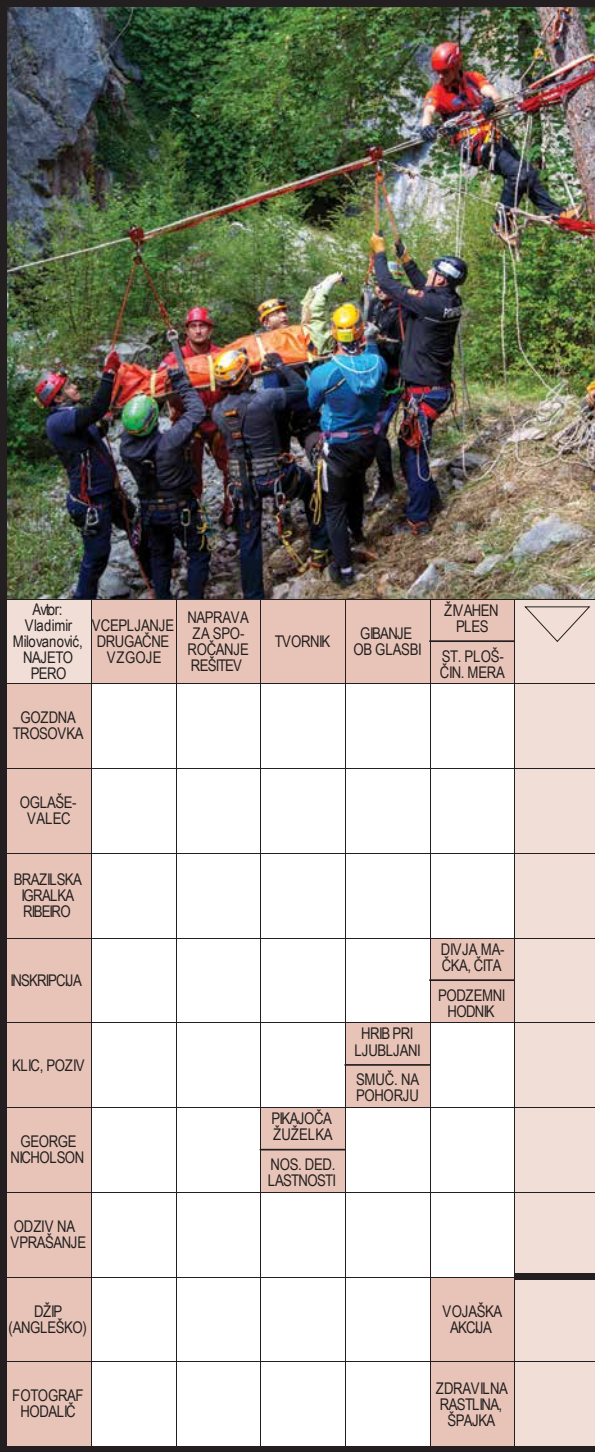
*Spoštovana gospa Novak,
veseli me, da ste se odzvali vabilu ...
Lep pozdrav
Maša Mihevc*

*Dear Major Jones,
With reference to your ...
Sincerely,
SSgt. Tom White*

Ko e-sporočilo napišemo, ga ponovno preberemo, da ugotovimo, ali je njegova vsebina ustrezna, dovolj jasna in ali je besedilo vljudno. Preverimo, ali smo sporočilo pisali v enem slogu, eni barvi, najraje črni, in eni pisavi, pri čemer se izogibamo težje berljivim pisavam. Pogledamo tudi, ali smo vse pisali z malimi tiskanimi črkami, saj velike tiskane črke »kričijo«, seveda z izjemo kratic, in ali smo se (predvsem v angleščini) izogibali uporabi klicajev, saj ti zaznamujejo močnejše občutke, kot so jeza, veselje in strah, ter veljajo kot neprimerni oziroma nevljudni. Na koncu še o prejemanju sporočil. Ko prejmemo sporočilo, pošiljatelju zmeraj odgovorimo. Če od nas pričakuje odgovor, vendar trenutno ne moremo odpisati, potem obvezno sporočimo, da smo sporočilo prejeli in bomo odgovorili v najkrajšem mogočem času. Če prejmemo sporočilo, ki od nas ne zahteva odgovora, je vseeno dobrodošel kakršen koli odziv (*Prejeto.* ali *Hvala za obvestilo.*). V tem članku so predstavljene le najosnovnejše smernice glede pisanja uradnih ali poluradnih e-sporočil, ki nam lahko služijo kot usmeritev za boljše pisanje. Sicer pa imejmo med pisanjem vedno v mislih to, da s pravilno zapisanim sporočilom izkazujemo svoje spoštovanje do naslovnika.

NAGRADNA KRIŽANKA

FOTO Bruno Toič

AVTOR: VLADIMIR MILOVANOVIČ, NAJETO PERO	VCEPLJANJE DRUGAČNE VZGOJE	NAPRAVA ZA SPO- ROČANJE REŠITEV	TVORNIK	GBANJE OB GLASBI	ŽNAHEN PLES ST. PLOŠ- ČIN. MERA	STREŽNIK	KIRURŠKI NOŽ	AV/STRUSKA ZVEZNA DEŽELA	RDEČIKRŽ	ANGLEŠKA PEVKA PAGE	TV-VODI- TELJICA (BERNARDA)	OPERNI PEVEC DARIAN	... IN JANG
GOZDNA TROSOVKA						GRŠKA OTOSKA SKUPINA							
OGLAŠE- VALEC						ARGON			MOJZESOV BRAT				
BRAZLSKA IGRALKA RIBERO						PRJAVA V RAČUNAL- NIŠTVU			POROK			ZEMLJEVID	SLOVENSKI KRURG (UROŠ)
INSKRIPCIA						NAČRT				KONRAD ADENAUER			
KLIC, POZIV						GLASBENO ZNAMENJE				KLEPE- TULJA			
GEORGE NICHOLSON													
ODZIV NA VPRASANJE													
DŽIP (ANGLEŠKO)													
FOTOGRAFI HODALČI													

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke:
SKUPAJ. ODPORNA. EVROPA.
Nagrade prejmejo:
✦ **Marija Bašelj**, Golouhova 9, 1000 Ljubljana,
✦ **David Trajkovski**, OŠ Oskarja Kovačiča Škofije (knjižnica),
Spodnje Škofije 40 d, 6281 Škofije,
✦ **Anton Vavroš**, Ribčev Laz 9, 4265 Bohinjsko jezero.
Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do
srede, 16. marca 2022, na naslov **Uredništvo Revije
Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana**
ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI 5 RAZLIK

REŠITEV
IZ PREJŠNJE
ŠTEVILKE

FOTO IN RAZLIKE Bruno Toič

Spodbudna misel

KULTURA VEDENJA
V UNIFORMI

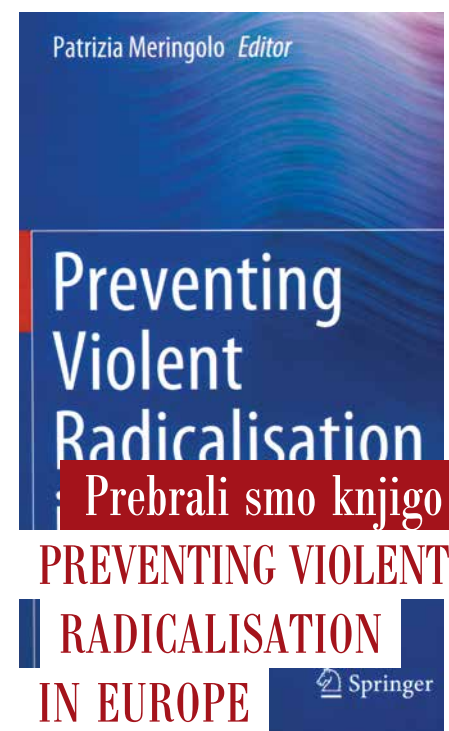
V prvi polovici februarja so bili v naši domovini v ospredju dogodki, povezani s kulturnim praznikom, ki ga praznujemo 8. februarja. Slovenija se lahko pohvali z bogatim kulturnim izročilom, ki je neločljivo povezano s kulturo in slovenskim jezikom. Smo tudi ena izmed redkih držav na svetu, če ne pravzaprav edina, ki ima za državni praznik dan kulture. Na ta dan se spominjamo predvsem pesnika Franceta Prešerna pa tudi drugih samozavestnih državljanov, ki so s svojimi dejanji ljubezni, pokončnosti in ustvarjalnosti pomembno prispevali k razvoju kulture ter narodni zavesti. Čeprav ljudje, ko govorimo o kulturi, pogosto pomislimo na muzeje, galerije, glasbo, ples, poezijo, film ali gledališče, je kultura veliko več kot to. Beseda

kultura izhaja iz latinske besede *kultus*, kar pomeni gojenje, koncept pa se je skozi zgodovino spreminjal. Za kulturo lahko rečemo tudi, da je način človekovega življenja v skladu s prepričanja, jezikom, zgodovino ali načinom oblačenja.

Ljudje lahko drugim s svojo obleko sporočamo tudi pripadnost neki organizaciji, na primer z vojaško ali gasilsko uniformo. Hkrati z obleko izražamo svoj odnos do okolice, svojih sodelavcev in ljudi, s katerimi komuniciramo. Vojaško službo tako opravljajo vojaške osebe v predpisani uniformi. Nošenje in vrsto uniforme določajo predpisi, kot so pravila službe v Slovenski vojski, pravilnik o uniformah Slovenske vojske in drugi. Nekatera opravila opravljajo vojaške osebe v delovnih ali drugih zaščitnih oblačilih in obutvi. Ko si pripadniki oblečemo vojaško uniformo, ne oblečemo samo nekega kosa oblačila, temveč nas ta poveže med seboj. Z njo širši okolici sporočamo, da smo del Slovenske vojske, ki jo tudi predstavljamo.

Slovenske vojske pa ne predstavljamo le doma, temveč tudi v mednarodnem okolju, na različnih mednarodnih misijah. Prav na teh območjih so ljudje še posebej pozorni na vedenje pripadnikov različnih vojsk, ki jih prepoznajo prav po uniformi in jih glede na to tudi ocenjujejo. Od tega je potem odvisno, kako ljudje v teh krajih sprejmejo pripadnike in kakšna je njihova varnost. Kajti vsakdo, ki nosi uniformo, mora skrbeti za ugled vojske in ustrezno vedenje, kar lepo povzema napis *Same values different uniforms* (Različne uniforme, enake vrednote), ki ga lahko preberemo na postrojitenem mestu v bazi Villaggio Italia v Peči na Kosovu. Večina nas pozna pregovor človek človeku volk, ki ga lahko v splošnem uporabimo v vojaški službi. Vendar pa ne smemo pozabiti, da je pod uniformo predvsem človek, zato vam želim, da svojo uniformo nosite s ponosom in s svojim ravnanjem živite ta pregovor na način človek človeku človek.

Primož Kumin, VVIK

Zbornik *Preventing violent radicalisation in Europe*, ki ga je uredila Patrizia Meringolo, predavateljica socialne psihologije na Univerzi v Firencah, predstavlja ugotovitve raziskave o nasilni radikalizaciji mladih v Evropski uniji. Projekt, ki je bil izveden v Italiji, Romuniji, Španiji in Nemčiji, ter izdajo knjige je podprla Evropska komisija.

Večina znanstvene literature o radikalizaciji obravnava predvsem njen varnostni vidik, medtem ko se psihološki in socialni pojavljata le kot podpora procesom deradikalizacije ali pri iskanju kazalnikov morebitnih znakov prihodnjih odklonov. Ker so avtorji problem osvetlili s psihosocialne perspektive, je zbornik zapolnil praznino na tem področju. Vsebinsko so se osredotočili na skupinsko dinamiko in procese, socialno inkluzijo in identitete ter teorijo relativne revščine. Raziskali so tudi možnosti za preprečevanje poglobljanja družbenih konfliktov in izražanja sovraštva do tujcev v urbanih okoljih ter predlagali rešitve, ki temeljijo na integraciji, novih razvojnih strategijah, zaposlovanju mladih, večji socialni pravičnosti in inkluziji. V prvem delu monografije so predstavili teoretično ozadje radikalizacije, izsledke raziskave, intervencije, procese stigmatizacije in učinke družbenega razvrščanja. V drugem delu pa so opisali metode za preprečevanje radikalizacije in z njimi povezane ukrepe, kot so veščine ter znanje, ki so nujni za delo z radikaliziranimi posamezniki in sodelovanje urbanih skupnosti ter interesnih skupin pri integraciji mladih. V sklepnem delu zbornika avtorji pišejo o pomenu spletne radikalizacije v prihodnosti.

Ana Brodnik, KIZC

PODELILI SPOMINSKE MEDALJE
PRIPADNIKOM CIVILNE ZAŠČITE

BESEDILO Jerneja Grmadnik, FOTO Bruno Toič

V spomin in počastitev dejanj, ki so vodila v ustanovitve, oblikovanje ter krepitev Republike Slovenije, so v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Republike Slovenije na Igu 4. februarja podelili spominske medalje pripadnikom Civilne zaščite. Slavnostni govorec minister za obrambo mag. Matej Tonin je izpostavil pomemben prispevek različnih delov družbe pri osamosvojitvi in se prejemnikom medalj zahvalil za njihov prispevek. Poudaril je še pomen ohranjanja spomina na slovensko osamosvojitvev in prenašanje vrednot na prihodnje generacije.

Spominske medalje 30. obletnica samostojne in neodvisne države Republike Slovenije so prejele osebe, ki so sodelovale v pripravah ter pri razglasitvi, obrambi in vzpostavljanju državne suverenosti leta 1991 ter imajo status vojnega veterana. Podeljujejo se tudi slovenskim in tujim državljanom ter organizacijam v spomin na njihov pomemben prispevek k nastajanju, krepitvi in razvoju slovenske državnosti v preteklih 30 letih. Med posamezniki je bilo veliko takih, ki so bili dejavni v okviru Ministrstva za obrambo. Tem je v začetku februarja medalje podelil minister za obrambo Matej Tonin. »Medalje so simbol, da je slovenska osamosvojitvev del vseh nas in da je bila uspešna, ker je vsak posameznik naredil, kar je lahko, nekateri v vrstah Teritorialne obrambe, drugi v sistemu civilne zaščite, nekateri doma ali v tujini,« je izpostavil v svojem nagovoru. Poudaril je, da številni kazalniki kažejo, da se je življenje v Sloveniji spremenilo na bolje, da smo kot država ekonomsko napredovali ter imeli s samostojnostjo možnost intenzivnejšega ohranjanja kulturne in narodne identitete. »Moja generacija žanje sadove vašega dela. Postaviti si moramo nove cilje in jih tudi uresničiti,« je še povedal minister in se pripadnikom Civilne zaščite zahvalil za njihov prispevek. Spominske medalje so prejeli Stanislav Brumec, Marjan Majer, Boštjan Oprešnik, Jože Pogačar, Miroslava Vodušek, Aleksander Budja, Janez Melanšek, Janez Petrovič, Robert Skrinjar, Dejan Žele, Stanislav Lotrič, Dragomir Murko, Marko Podberšič, Franja Turk Stojanovič in Stanislav Zagorc.

REVILJA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO
INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI,
OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKA: Jerneja Grmadnik

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese, Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo

OBLIKOVANJE

IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:

Polona Čelhar, Lepa reč

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA: 7600 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno
stališče Ministrstva za obrambo RS.
Nenaročenega gradiva in fotografij
ne vračamo.

Naslednja številka izide 28. marca 2022.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je
članica Evropskega združenja
vojaških novinarjev (EMPA).

DAN CIVILNE ZAŠČITE

Ob 1. marcu iskrene čestitke vsem, ki
v Republiki Sloveniji skrbite za varstvo
pred naravnimi in drugimi nesrečami.